

Vaduguns

Otrdiena ● 2019. gada 17. decembris

CENA tirdzniecībā 0,75 EUR

Brauciens beidzas lidostā

6.

Foto - E. Gabranovs

Uzburi Ziemassvētku pasakas

Izstādes atklāšanā. Bērnudārzu "Sienāzītis" pārstāvēja varena Rūķu armija.

Edgars Gabranovs

Pagājušajā nedēļā tirdzniecības centrā "Planēta" atklāja Balvu, Baltinavas un Rugāju novadu pirmsskolas vecuma bērnu radošo darbu izstādi "Mana Ziemassvētku pasaka", kas būs skatāma līdz 9.janvārim.

Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes speciāliste Lija Bukovska ir pārliecināta, ka visi pirmsskolas vecuma bērnu radošie darbi ir lieliski, uzsverot, ka bērnu darbus nav iespējams izvērtēt: "Visi ir malači, visi ir uzvarētāji!" Taujāta, kāda ir Ziemassvētku pasaka mūsdienu bērniem, L.Bukovska atzina, ka it visos laikos paši mazākie svētkos kārto sagaidīt brīnumus: "Joti daudzos darbos ir sniegs, Ziemassvētku vecītis un dāvanu maisi." Atklājot izstādi, Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja Inta Kaļva sprieda, ka tikai Latvijas ļaudīm piemīt īpaša māka svinēt svētkus. "Un īpašie svētki gadu mijā ir Ziemassvētki, kad visvairāk pietrūkst saules, nereti arī sniega. Tomēr ir joti, joti, joti liela cerība, ka mūsu logiem

garām staigā Rūķis, kurš šobrīd uzskaita labos darbus. Tātad Ziemassvētku brīnumi noteiktī būs!" viņa solīja. Par to, ka brīnumi neizpaliks, nešaubās arī pirmsskolas izglītības iestādes "Sienāzītis" vadītāja Iveta Barinska. Viņa jokoja, ka brīnumums ir arī tas, ka izstādi atklāja dienā, kad vārdadienu svin Ivetas: "Esmu joti aizkustināta, redzot vienkopus tik daudz jauku bērnu darbu. Visiem vēlu prieku, laimi, saticību, veselību un, protams, manu rūķišu vecākiem, kas arī ir Rūķi, dzīvesprieku un neizsīkstošu enerģiju!" Arī skolotāja Velga Smoļaka no Rugāju novada neslēpa, ka noskaņojums ir gaišs un cerīgs: "Vai ticus Ziemassvētku vecītim? Ir jātic! Jātic visam labajam un gaišajam. Ziemassvētki ir laiks, kad pamostas labestība un lidzcieta. Pamanām tās lietas, kuras ikdienā, šķiet, palaižam garām. Man vislabākā dāvana ir bērni, kuri ik dienu ir līdzās. Kādi ir mūsdienu bērni? Tādi paši kā mēs, kaut gan mūsu laikos nebija datoru un citu modernu ierīcu. Bet tik un tā bērni gaida brīnumus." To apliecināja arī dviņi Kārlis un Lauma Žagari no Rugājiem, kuri klātesošos prieceja ar emocionālu dziesmu. Viņi pavēstīja, ka patiesi gaida dāvanas, - Kārlis kādu elektrisku lietu, bet Lauma - leļļu māju un planšeti.

**Nākamajā
Vadugūnī**

- **Ziemassvētki – labdarības laiks**
Ziedo patversmēm un adoptē suņus
- **Administratīvi teritoriālās reformas plusi un minusi**
Uzzinām pētnieku viedokli

Tilžēnietis izcīna pirmo vietu

14.decembrī Gulbenes novada atklātajā šaha čempionātā tilžēnietis Martijs Krakops vecuma grupā līdz 18 gadiem kārtējo reizi apliecināja, ka ir čempions. Kā nu ne, ja izcīnīta 1.vieta!

Konkurss "Laukiem būt!" ir klāt

Līdz 17.janvārim ikviens jaunais lauku uzņēmējs, kurš piedalījies Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) rīkotajās mācībās, aicināts pieteikties dalībai konkursā "Laukiem būt!", ko jau astoto gadu organizē LLKC un Valsts Lauku tīkls. Konkurss ir turpinājums mācību ciklam, kas nupat noslēdzās 26 LLKC birojos visā Latvijā. Mācību laikā vairāk nekā 200 jaunie uzņēmēji apguva uzņēmējdarbības un mārketinga pamatus, attīstīja savu biznesa ideju, veica tirgus un konkurentu izpēti, kā arī finanšu aprēķinus.

Īszinās

Suns jāreģistrē līdz četru mēnešu vecumam

Zemkopības ministrija informē, ka, stiprinot dzīvnieku īpašnieku atbildību, Veterinārmedicīnas likumā ir noteiktas stingrākas prasības sunu īpašniekiem, kas stāsies spēkā 24.decembrī. Turpmāk īpašniekiem savi suni ar mikroshēmu ir jāapzīmē un jāreģistrē Lauksaimniecības datu centra mājas (istabas) dzīvnieku datu bāzē (LDC) līdz sunu 4 mēnešu vecumam. Iepriekš tas bija jāveic līdz mājdzīvnieku 6 mēnešu vecumam. Zemkopības ministrija uzsver, ka mikročipa ievadišana nenozīmē, ka suns ir reģistrēts LDC datu bāzē, tāpēc sunu īpašnieki ir aicināti būt atbildīgiem un pārliecināties, vai viņu milulis ir reģistrēts.

Vārds žurnālistam

Maruta Sprudzāne

Ziņu portālos sākusies visai strauja domu apmaiņa pēc ziņas, ka kaimiņos Igaunijas pilsēta Pērnava ir nolēmusi atteikties no Jaungada salūta. Pamatojums tam, - kāpēc gaisā izšaut tūkstošiem euro, ja šo vietējā budžeta naudu var tērēt arī savādāk, daudz racionālāk un ne mazāk skaisti?! Viņi nolēmuši to novirzīt pilsētas vēl krašnākai izdaiļošanai.

Būt vai nebūt Jaungada salūtam? Jautājums, kā pārliecīnājās arī laikraksta "Vaduguns" žurnālisti pirms dienas apspriedē, spēj uzkarst līdz pat baltkvēlei. Vieniem tā esot svēta tradīcija, bez kā vispār nav iedomājama gadumija. Citiem atkal (un ne tikai pensijas gadu cilvēkiem) salūta troksnis līdz ar mazu bērnu raudāšanu, dzīvnieku izbailēm un iespējamo vides piesārņojumu šķiet patiesām nevajadzīga naudas izmešana. Spriežot par šo tēmu, varētu atgādināt arī mūsu viena otrs lasītāja pausto domu, ka arī lielās egles ikgadēja nocīšana, ko uzstāda Balvu centrālajā pilsētas laukumā, ir izšķērība un nesaudzība pret dabu. Jo pilsētas skvēra aug tik daudz lielu koku. Iedomājieties, - ja tos izgrednotu ar spožām lampīņām... Vai tad nebūtu ļoti skaisti, par ko priečties gan mazajiem, gan lielajiem?!

Latvijā

Apturēta "Latvenergo" elektrostaciju rekonstrukcija. Amerikas Savienoto Valstu (ASV) lēmums iekļaut sankciju sarakstā Krievijas turbīnu ražotāju, apturējis rekonstrukciju Latvijas valstij piederošās kompānijas "Latvenergo" elektrostacijās, noskaidrojis LTV raidījums "de facto". Latvijā strādājošās bankas, lai nodrošinātu starptautiskus norēķinus, sadarbojas arī ar bankām ASV. Tādēļ pašu banku pieņemtajās vadlīnijās iestrādāts vispārējs princips ievērot ASV sankcijas gan dolāros, gan jebkurā citā valūtā. Pēc "Silovie mašini" iekļaušanas ASV sankciju sarakstā turpināt Ķeguma un Pļaviņu HES rekonstrukciju kļuva neiespējami. Gandrīz divus gadus "Latvenergo", konsultējoties ar ASV iestādēm, meklēja labāko veidu, kā līgumu lauzt.

Tiesas procesu ietekmēt nevar. ASV lēmums par Ventspils mēra Aivara Lemberga ("Latvijai un Ventspili") iekļaušanu ASV sankciju sarakstā pašlaik politiķa kriminālīetas tiesas procesu ietekmēt nevar, norādījusi Lemberga lietas tiesas sastāva priekšsēdētāja Irīna Jansone. Jautājums par to, kurš panāca Aivara Lemberga iekļaušanu ASV sankciju sarakstā, interesē daudzus. Aivara Lemberga versija ir, ka to panākuši politiskie konkurenti no Latvijas. Kopš 1988. gada Lembergs ir bijis Ventspils mērs. Kopš tā laika viņš vairākkārt apsūdzēts naudas *mazgāšanā*, kukuļošanā, amata jaunprātīgā izmantošanā, kontrole organīzācijas, izmantojot politiskās partijas un korumpētus politiķus, un sistemātiski izmanto šīs organizācijas un personas sava ekonomiskā labuma gūšanai.

Apstiprināta jaunā Okupācijas muzeja direktore. Latvijas Okupācijas muzeja biedrības (LOMB) sapulcē par jauno Latvijas Okupācijas muzeja direktori apstiprināta Solvita Vība. Jaunajai direktorei ir magistra grāds vēsturē, kā arī tiesību zinātņu bakalaura grāds. Vības profesionāla pierede saistīta ar darbu Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultātē, jurista darbu Naturalizācijas pārvaldē un nevalstiskās organizācijas "Kristīnes Čilveres Dzīvnieku draugu biedrība" vadīšanu.

Ir vakances, bet neprot rakstīt. Rīgas Pašvaldības policijā (RPP) ir vairāk nekā 140 vakantu darbavietu, bet viens no klupšanas akmeņiem, kādēļ pretendenti nespēj kvalificēties, lai aizpildītu šīs vakances, ir rakstīšanas prasmju trūkums. Tā Rīgas domes Drošības, kārtības un korupcijas novēršanas jautājumu sēdē pastāstīja RPP priekšnieks Juris Lūkass.

Galapunkts būs Rīgas starptautiskajā autoostā. Ar 1.janvāri pieturā "Rīgas maršruta taksometru stacija" (Rīgas MTS) Marijas ielā 2A pasažieru apmaiņa vairs netiks veikta, un 15 maršrutu galapunkts būs Rīgas starptautiskajā autoostā. "Rīgas MTS" no 1.janvāra vairs neverās tikt izmantota kā reģionālo autobusu maršrutu galapunkts saistībā ar to, ka zemes īpašnieks ir uzteicis nomas ligumu. Līdz šim ik gadu pieturā "Rīgas MTS" tika sākti un noslēgti 207549 reisi, tādējādi tā ir viena no noslogotākajām reģionālo maršrutu autobusu pieturām.

(Ziņas no portāliem www.delfi.lv, www.tvnet.lv, www.apollo.lv)

Veselības jomas aktualitātes

Ievēlēta Eiropas līmeņa organizācijā

**Latvijas Lauku ģimenes ārstu asociācijas pārstāvē
Liga Kozlovska ievēlēta Eiropas līmeņa politiskā organizācijā.**

L.Kozlovska šoruden devās uz Parīzes priekšpilsētu Nanterre, kur notika apvienības "Eiropas primārās veselības aprūpes forums" rīkotā konference par Pasaules Veselības organizācijas attīstību tuvākajā nākotnē. Minētā apvienība ir organizācija, kas kopā ar PVŌ apvieno vairāk nekā 25 Eiropas valstis, tostarp Kazahstānas, ASV, Austrālijas mediķu profesionālās organizācijas, nacionālos veselības dienestus, valsts iestādes, medicīnas augstskolas, pētnieciskos centrus. Minētā organizācija izstrādā primārās veselības aprūpes politiku Eiropā un pasaulē, kā arī veic pētījumus, piedāvājot labākos darba modeļus ģimenes ārstiem, kuri strādā primārajā veselības aprūpē. Belģijā patlaban notiek plaša mēroga projekts ar mērķi aicināt valsts amatpersonas pārskatīt primārās veselības aprūpes solo (viens) prakšu esamību, lai veidotu multidisciplināros centrus, kur kopā strādā vairākas ģimenes ārstu prakses. "Manuprāt, viņi vēlas vēl vairāk birokratizēt šo sistēmu, un daudzas valstis nostājas 'pret'. Taču Belģija un vēl citi iestājas 'par'. Darboties konsultatīvajā padomē esmu ievēlēta uz trim gadiem. Tas nozīmē, ka esmu iesaistīta primārās veselības aprūpes dokumentu izveidē Eiropas valstis. Šī dokumentācija būs saistoša visām Eiropas valstīm," atklāj daktere L.Kozlovska.

Foto - no personīgā arhīva

Paziņo par gripas epidēmijas sākšanos Latvijā

Ar 11.decembri ir sākusies gripas epidēmija. Šo ziņu publiskojis Slimību profilakses un kontroles centrs.

Gripas un citu elpceļu infekciju monitoringa dati liecina, ka šī gada 49.nedēļā no desmit monitoringā iekļautajām teritorijām divās pilsētās (Jelgavā un Rīgā) pacientu skaits, kuri vērsušies ambulatorajās ārstniecības iestādēs un kuriem noteikta diagnoze gripe, pārsniedzis 100 gadījumus uz 100000 iedzīvotājiem. Vidēji Latvijā gripas intensitāte sasniegusi 108,6 gadījumus uz 100 000 iedzīvotājiem. Gripas izplatība novērota arī Daugavpilī, Gulbenē, Jēkabpilī, Jūrmalā, Liepājā un Rēzeknē.

Par stacionētiem pacientiem gripas infekcijas gadījumos ziņojušas slimīcas Daugavpilī, Gulbenē, Jelgavā, Jēkabpilī, Rīgā un Valmierā. No 80 stacionētiem pacientiem 46 bija bērni līdz 14 gadu vecumam.

Mediķi atgādina, ka ar gripu biežāk slimī bērni un pusaudži. Taču smagāk gripe skar seniorus un cilvēkus ar hroniskām saslimšanām – sirds un asinsvadu slimībām, plaušu un nieru hroniskām slimībām, cukura diabētu, onkoloģiskām saslimšanām, hroniskām infekcijām, novājinātu imunitāti un cilvēkus ar palielinātu ķermēņa svaru. It īpaši bīstama gripe ir maziem bērniem un grūtniecēm.

Vislabākā aizsardzība pret gripu un gripas izraisītām kom-

plikācijām, protams, ir ikgadējā vakcinācija. Nemot vērā, ka imunitāte izveidojas 14 dienu laikā pēc vakcinācijas un gripas izplatība parasti ilgst vairākus mēnešus – līdz pat maija beigām, vakcinēties pret gripu nav par vēlu arī epidēmijas laikā. Gripas epidēmiskās izplatības sākums nav iemesls vakcinācijas atcelšanai vai tās pārtraukšanai. Ārsti uzsver, ka vakcinācija pret gripu nevar izraisīt saslimšanu vai paslikināt slimības gaitu, piemēram, ja inficēšanās notikusi pirms vakcīnas saņemšanas. Taču atlikt vakcināciju vajag, ja ir akūtas saslimšanas simptomi. Vienīgais aizliegums vakcinācijai ir alergisks reakcija pret kādu no vakcīnas sastāvā iekļautajām vielām. Der zināt, ka no 2019. gada 1.oktobra valsts apmaksā vakcīnu pret gripu bērniem no 6 līdz 23 mēnešu vecumam un grūtniecēm. Valsts apmaksātu pretgripas vakcīnu 100% apmērā kompensē arī bērniem no 2 līdz 18 gadu vecumam, ja bērns slimī ar kādu hronisku saslimšanu, 50% apmērā kompensē vecumā no 65 gadiem un pieaugušājiem ar hroniskām saslimšanām, savukārt vakcinācija 25% apmērā tiek nodrošināta sievietēm līdz 70.pēcdzemdību perioda dienai. Gripas epidēmijas laikā no valsts budžeta līdzekļiem tiek apmaksātas ģimenes ārstu mājas vizītes pie gripas slimniekiem (ja reģistrētais pacients dzīvo ārsta pamatdarbības teritorijā). Šiem pacientiem par vizīti jāmaksā tikai valstī noteiktā pacienta iemaksa – 2,85 eiro.

Piedāvā izmēģināt masāžu

Balvu poliklīnikas apmeklētājiem pārsteigumu sagādā piedāvājums izmēģināt masāžas krēslus, kā arī iepazīties ar dažādiem masāžas piederumiem. Turklat par masāžu nav jāmaksā.

Pacientus poliklīnikā laipni uzrunā firmas pārstāvē, aicinot izbaudīt dažāda veida masāžu. Pirms tam gan arī pajautājot, vai cilvēkam nav bijušas operācijas, vai kājām nav vēnu problēmas un kāds ir vispārējais veselības stāvoklis. Masāžas krēslam ir vairākas ar pulti regulējamas programmas, ar kuru palīdzību notiek dažāda stipruma un veida masāža attiecīgajai muguras daļai. Vienlaikus var izmāset arī kājas, sākot jau ar pēdām. Firmas pārstāvē atzina, ka apmeklētājiem ir dažādas izjūtas, taču lielākoties patīkamas, jo gandrīz visiem šajā drūmajā rudens laikā ir savilksti plecu vai muguras muskuļi, un silti masāžas pieskārieni dod tīkamu atslābumu. Pārstāvē iepazīstina arī ar dažādiem masāžas piederumiem.

Izbauda masāžu. Firma šāda veida pakalpojumus sniedz jau vairāk nekā desmit gadus, un šādu izbraucienu mērķis ir laut iepazīties un uz pašu ādas izbaudīt dažāda veida masāžas, piedāvājot arī iegādāties to aprīkojumu personīgai lietošanai. Firmas pakalpojums pieejams arī šodien un vēl rīt. Foto - M.Sprudzāne

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Balvos ienāk jauns speciālists

Rakt pukū dobi nav pilnvērtīga vingrošana

Zinaida Logina

Balvos ienāk jauns speciālists – bērniem un paaugušajiem nodarbibas Sociālā dienesta telpās vadis fizioterapeite MARITA JONINA.

Sertificēta fizioterapeite Marita Joņina bakalaura grādu veselības aprūpē un fizioterapeita kvalifikāciju ieguvusi Rīgas Stradiņa universitātē, ko absolvēja 2007. gadā. Viņa ir strādājusi Rīgā, Veselības centrā "Pļavnieki", arī "Vaivaru Tehnisko paliglīdzekļu centra" Rēzeknes filiālē. Papildus šai izglītībai apguvusi K-Taiping Pro kinezioloģisko teipošanu, mācījusies par ceļa locītavu deģeneratīvajām saslimšanām un pēdu deformāciju, arī manuālo terapiju.

Izkustēties visās plaknēs un virzienos

Marita Joņina stāsta, ka Eiropas Savienība ir piešķirusi finansējumu deinstitucionalizācijas procesa īstenošanai – tādas pakalpojumu sistēmas izveidei, kas sniedz nepieciešamo atbalstu personai, kurai ir ierobežotas spējas sevi aprūpēt, lai tā spētu dzīvot mājās vai ģimeniskā vidē. Pašvaldības sociālais dienests ir apzinājis cilvēkus, kuri vēlas iesaistīties šajās aktivitātēs, un speciālisti ir izvērtejuši katru cilvēku individuālās vajadzības un izstrādājuši individuālu atbalsta plānu. "Ja kādam ir izteiktāki vai mazāk izteikti kustību vai uztveres traucējumi, piemēram, autisms, bērnu cerebrālā trieka, pārciestas traumas vai slimības, speciālisti nozīmē arī vizīti pie fizioterapeita," pastāsta speciāliste piebilstot, ka šeit notiks arī vingrošanas nodarbibas cilvēkiem ar muguras vai citām problēmām. "Ja teiktu vienkārši, bez zinātniskiem terminiem, vingrošana ir visa ķermeņa izkustināšana visās iespējamās plaknēs un virzienos. Kad tas ir izdarīts, tikai tad var teikt - ķermenis ir izkustināts," vienkāršotu skaidrojumu sniedz fizioterapeite. Cilvēki bieži vien uzskata, ka vingrošana ir arī darbs dārzā vai mājās, taču tā nebūt nav. Taču, veicot dažādus darbus, cilvēka ķermenis pārsvarā kustas vienā plaknē. "Tas, ka kāds grābj lapas vai uzrok pukū dobi savā dārzā, nebūt nav tas pats, kas vingrošana, jo netiek noslogoti muskuļi un izkustinātas locītavas visos iespējamajos virzienos. Tad es prasu, - parādiet, tieši kādu kustību jūs veicat? Nonākam pie kopsaucēja, ka pārsvarā pusstundas laikā atkārtojusies viena un tā pati kustība, līdz ar to – nodarbināta, tātad pārslogota tikai viena konkrēta muskuļu un locītavu grupa, kā rezultātā radušās sāpes," skaidro fizioterapeite.

Ja grib ātri notievēt, piedzīvo vilšanos

Arī pēc vingrošanas cilvēks var just nelielas sāpes vai smeldzošu sajūtu kādā ķermeņa vietā, kas ilgi nav bijusi izkustināta, taču tās ir citādas sajūtas. Cilvēki tagad bieži sūdzas par muguras sāpēm. Tās rodas no vienveidīgām kustībām vai mazkustīga, sēdoša darba. Tā ir lielākā problēma. Marita to ievērojusi, vadot vingrošanas nodarbibas Kārsavā, Ciblā, Baltinavā. "Sievietes, kuras nāk vingrot, pieņemam, ar mērķi notievēt, nereti piedzīvo vilšanos, jo tikai ar šo vienu nodarbi ir stipri

par maz. Vadīju nodarbibas cilvēkiem gados. Grupu nodarbibām ir vecuma dalijums. Ja atnāk sieviete 54 plus gadi un līdzās ir septiņdesmitgadniece, skaidrs, ka nodarbibu intensitāte nebūs tāda, kā varbūt gribētu jaunākās dalībnieces. Tas savā ziņā ir grupu darba mīnuss," uzskata Marita. Ja runā par notievēšanu, cilvēkam jāsaprot, ka jādomā arī par uzturu, varbūt pat par mērenību ēšanā. Turklat ne tikai jādomā, bet arī jāzina veselīga uztura pamatprincipi. "Es teikšu savu striktu redzējumu, - tā ir vismaz viena stunda fiziskām aktivitātēm, turklāt teju katru dienu. Kā citādi sadedzināt uzņemtās kalorijas, ja aktīvi nedarbojas?" uzsvēr M.Joņina.

Pirmā un galvenā problēma - sāpes

"Slodzei jābūt tādai, ka pie slodzes parādās arī kāda sviedru lāsīte," domā fizioterapeite. Vai dažreiz pie speciālista atnāk cilvēki jau ar savu stingru pārliecību - es izlasīju to internetā, to žurnālā jeb dzirdēju televīzijas raidījumā, un pieņem uzzināto kā vienīgo patiesību. "Ja godīgi, pie manis vairāk nāk cilvēki tieši ar muguras sāpēm. Cilvēkam pirmā problēma vienmēr ir sāpes. Ja viņš atrisina šo problēmu, tikai tad sāk domāt par ķermeņa svaru, muskuļu spēku, stājas un citām problēmām. Pie fizioterapeita drīkst un vajag nākt arī tad, kad šīs sāpes jau pamanītas un sajustas, tikai nodarbibu vadītājam jādara zināms, kādas, cik ilgi un cik stipras ir sāpes. Mums jāzina, vai šo cilvēku jau uzrauga ārsti - neurologs vai ģimenes ārsti," saka Marita piebilstot, ka sāpēm var būt dažādi cēloņi. Ja kādam tikko bijusi diska trūce, viņam nederēs vingrošana grupā. Taču, ja sāpes ir hroniskas, izpaužas tikai pavasarī vai rudenī, uzņāk, tad pāriet, - visdrīzāk jā, droši apmeklējet vingrošanu grupā.

Bērni vairs nekāpj kokos un neskrien pēc bumbas

Fizioterapeiti pašlaik skumdina skolēnu fiziskā attīstību, kura, viņasprāt, ir katastrofālā stāvokli. Nav kā agrāk, kad bērni spēlēja futbolu un uz katra aizsaluša ledus pleķiša ziemā vārtos sita hokeja ripu, daudz kustējās pagalmos, svaigā gaisā. "Tagad bērni neskraida, nekāpj kokos, nedara neko no tā, kas piestāv bērnībai. No vienas puses var saprast vecākus, jo sabiedrības nostāja ir, ka bērnām visu laiku jābūt pie vecākiem, viņiem jāzina, kur ir bērns un ko viņš katru mirkli dara. Vieglāk bērnu apsēdināt sev blakus, iedot plānšeti vai telefoni un būt drošībā, darot savas lietas. Ne jau viss ir slikti arī ar informāciju tehnoloģijām - bērni tur iemācās, piemēram, valodu, attīsta domāšanu, skatoties multfilmas vai filmas svešvalodā. Tikai jārod līdzvars, jo bērns labprāt dara to, ko viņa vecāki. Ja sakām, lai iet paspēlēties, bet paši sēžam telefonā, bērns neies un nespēlēsies. Viņi atdarina vecākus. Grūtāk nākas izdomāt, ko darīt, lai bērns izkustētos, padauzītos ar vienaudžiem, paspēlētu bumbu," pārdomas atklāj fizioterapeite. Viņa citē slavena franču ārsta Dr.Tisso teicēnu, ka "cilvēks zāles var aizvietot ar kustībām, bet nevienas zāles uz pasaules nespēj aizvietot kustības". Kustība ir dzīvības pamats. Diez vai kāds no mums šaubās par to, ka cilvēka ķermenis ir lieliski piemērots kustībām,

Foto - no personīgā arhīva

Fizioterapeite Marita Joņina darba kabinetā. Viņa uzskata, ka cilvēka sāpēm ir dažādi cēloņi, tāpēc katrs gadījums atsevišķi jāizvērtē un pirms nodarbibu sākšanas vispareizāk būtu apmeklēt fizioterapeitu individuāli. Viņa visiem novēl mierpilnus, gaišus un ģimeniskus Ziemassvētkus un veselību Jaunajā gadā!

apveltīts ar labu kustības aparātu un visas orgānu sistēmas ir cieši saistītas ar cilvēka fizisko aktivitāti.

Ja nezini, ko gribi...

Ja no apmeklētāja izskan šāds jautājums, fizioterapeite parasti saka, - pamēģini. "Vienreiz izmēģināt vajag to, otru reizi ko citu, lai saprastu, kura aktivitāte patīk un kura ir cilvēkam piemērotāka. Mūsu organismi nav tik liels muļķis, kā mums dažreiz šķiet. Tas pasaka priekšā, kas noderīgāks un pēc kā cilvēka sajūtas ir pozitīvākas. Ja esi tendēts uz aktivitājām kustībām, labāk jutīties pēc aerobikas. Ja patīk mierīgākas kustības, varbūt derēs pilates vai jogi. Vērts pamēģināt, jo tā rodas pieredze, kuru neviens priekšā nepateiks," pārliecinātā Marita. Arī viņa pati izmēģinājusi daudz ko, ejot uz nodarbibām vismaz pa vienai, divām reizēm, lai atrastu to, kas patīk viņas prātam un sajūtu orgāniem. Ja īsāk - lai saprastu, kas ir kas. "Piemēram, joga nav domāta man, toties ļoti patīk pilates, pa retam - aerobika. Taču to es sapratu, kad izmēģināju. Vēl man patīk TRX - piekares sistēmas treniņš, Airex - augstas intensitātes nodarbibā - vingrojumi uz īpaša paklājiņa," saka Marita. Viņa uzskata, ka jāiet pie zinošā pasniedzēja, tikai tad var gaidīt labu rezultātu. Turklat jābūt stiprai motivācijai kaut ko darīt savas veselības labā. Grupu nodarbibas rada kopības sajūtu, disciplinē. "Visgrūtāk saņemties ir

pašā sākumā, divas, trīs nedēļas, bet reizēm nepieciešams pat mēnesis. Taču tad, ka ieej ritmā, šķiet, kaut kā trūkst. Trūkst tā ritma - tikos un tikos jābūt tur, kur mani gaida treneris, gaida citi vingrotāji. Un ja nu vēl kāds saka, - kur tu vakar biji? Kāpēc nenāci? Tas disciplinē. Jā, varbūt arī tā, ka mazliet jāmēģina sevi apmānit, kamēr pierod pie regulāriem treniņiem, jo atdeve vienmēr būs ar pozitīvo pienesumu," pārdomas pauž Marita. Jā, būs nogurums, bet tas būs patīkams, ne tāds, kā pēc garīga vai fiziska ikdiejas darba. Izstrādās laimes hormons un būs gandarījums pašam par sevi un savu saņemšanos.

Izbaudiet laiku ar ģimeni!

Marita Joņina ar ģimeni dzīvo Kārsavā, bet brīdi, kad vajadzējis izvēlēties - Rēzekne vai Balvi, izlēmusi par labu Balviem. "Nāca piedāvājums, un es teicu 'jā' vārdu jūsu pusei. Man patīk sava darbs," secina Marita. Viņa iesaka šajā pirmssvētku laikā ikvienam izbaudīt ilgākus mirklus kopā ar ģimeni. Cītādi iznāk dzīvošana tādā kā ritenī: darbs - mājas - pienākumi, tāpēc fizioterapeite plāno kopīgo laiku ġimenei - vīram Mārim, meitai Emīlijai un dēlam Edvardam. "Mācos saviem bērniem pateikt tā, lai nebūtu nolieguma formas 'ne'. Tas ir tiri psiholoģiski. Tikai tas prasa darbu, paškontroli. Vieglāk ir teikt - neej, nedari, nevajag..." uzskata Marita.

leguvuši apliecinājumus uzņēmējdarbības pamatiem

Mazie biznesa ideju konkursi ir liels ieguvums

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) Balvu nodaļas jaunieši, apgūstot piecu dienu mācību kursu par uzņēmējdarbību, prezentēja savas idejas. Šogad informatīvo dienu apmeklēja 11 dalībnieki, bet līdz mācību noslēgumam nonāca sešas jaunietes no Balvu un Viļakas novadiem. Šogad mācības bija rikotas kopā ar Alūksnes LLKC biroju. Tās notika gan Balvos, gan Alūksnes pusē, un mācību laikā jauniešiem bija iespēja izglītoties pie zinošiem un pieredzējušiem lektoriem, kā arī doties pieredzes braucienā pie veiksniem uzņēmējiem dažādās nozarēs.

Jauno censoņu iedrošināšanai

Balvu biroja projektu vadītāja Arita Boka stāsta, ka viena no ideju vērtēšanas pārstāvēm, kura uzsklausīja jauniešus un sniedza savus ieteikumus, bija biedrības "Balvu rajona partnerība" pārstāvē Ieva Leīšavniece. Ieva pastāstīja par finansējuma piesaistes iespējām LEADER projektos, kuru mērķis ir sekmēt ilgtspējīgu lauku attīstību, kur uzsvars liks vīzijai - ar dzīvi apmierināts cilvēks laukos, kurš spēj realizēt savas sociālās un ekonomiskās vajadzības iespējamību tuvāk dzīvesvietai. Ieva iedrošināja jaunos censoņus veikt vietējā reģiona izpēti, iepazīties ar Balvu rajona partnerības stratēģiju, meklēt iespējas un atrast tukšas nišas. Aicināja izmantot konsultācijas, kā arī novēlēja veiksmi projektu rakstīšanā.

Savukārt Balvu novada pašvaldības Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centra uzņēmējdarbības atbalsta speciāliste Gunta Božoka pastāstīja par konkursu "Esi uzņēmējs Balvu novadā", kura mērķis ir veicināt uzņēmējdarbības vides attīstību Balvu novadā, sekmējot jaunu uzņēmumu veidošanos, darbavietu rašanos, preču un pakalpojumu noīetu, atbalstu sniedzot inovatīvām un sociāli atbildīgām idejām. Konkurss notika jau otro gadu, nākamā kārtā plānotā 2020.gada pavasarī. Atbalsta apjoms ir līdz 2000 euro vienam pretendentam. Pēc granta saņemšanas pašvaldība divus gadus seko līdzi idejas attīstībai un dzivotspējai.

Iedvesmai potenciālajiem uzņēmējiem kalpoja iepriekšējā gada dalībnieku uzstāšanās, daloties pieredzē, kas ir pierādījums, ka jauniešiem laukos ir iespējas attīstīt savas uzņēmējdarbības idejas. Vienlaikus arī apliecinājums, ka mazie biznesa ideju konkursi ir ļoti vērtīgi, īpaši uzņēmējdarbības sākumā. Ar konkursos iegūto finansējumu ir iespējams iegādāties nepieciešamās iekārtas, izejvielas, labiekārtot telpas un izdarīt ko citu, kas sekmē saimniecības darbības uzsākšanu. Iegūtais konkursa finansējums nav kredits, kas vēlāk jāatgriež, bet ļoti labs solis uz priekšu, lai uzsāktu realizēt kādu senlotolu ideju.

Atzinīgi novērtēts arī konkurss "Laukiem būt!", jo tā ir lieliska iespēja izvērtēt un pārdomāt pašam savu ideju, uzsklausit kompetentas žūrijas viedokli un ieteikumus. Ieguvums ir arī iespēja iepazīties ar līdzīgiem censoņiem no citām Latvijas vietām, kontaktu un sadarbības partneru iegūšana.

Balvu nodaļas dalībnieku idejas bija saistītas ar tradicionālo lauksaimniecību biškopības un gaļas liellopu nozarēs. Bija arī radošu ideju autores, kuras nodarbojas ar rokdarbiem un šūšanu. Kāda dalībniece iecerējusi veidot mājražošanas uzņēmumu, radot pievienoto vērtību primārajiem lauksaimniecības produktiem.

Pašu acīm skatīta pieredze

Savukārt LLKC Alūksnes biroja uzņēmējdarbības konsultante Sarmīte Svilāne uzsver, ka, plānojot mācību procesu, viens no svarīgākajiem momentiem ir pieredzes apmaiņa, kas notiek visu mācību laiku, ieklausoties pieredzējušu lektoru teiktajā. Būtiski ir gūt uzskatāmu pieredzi pie pašiem uzņēmējiem viņu darbības teritorijā. Šogad pieredzes brauciens notika uzreiz pēc mācī-

Valtera Kanepes foto

Konkursa vērtēšanas komisija. Pie jaunā uzņēmēja Emīla Jauntēva ciemojās Sandra Kindzule, novada domes deputāte; Gunta Raibekaze, novada pašvaldības izpildirektores vietniece; Gunta Božoka, novada pašvaldības Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centra uzņēmējdarbības atbalsta speciāliste, un Aigars Logins, SIA "Dantruck11" valdes loceklis. Viņi izteica atziņu, ka gada laikā gājušas plašumā uzņēmēju zināšanas un pieredze katram savā uzņēmējdarbības nišā. Katrs grib ne tikai pelnīt iztiku, bet arī būt profesionālis savā jomā, attīstīties un sniegt kvalitatīvus pakalpojumus. Emīls agrāk dienas laikā varēja nocirpt vien 8-9 aitas, taču rudens sezonā dienā nocirpa jau gandrīz 50 aitas. Tālākā vieta, kur viņš sniedzis šos pakalpojumus, bijis Daugavpils novads.

bām, kur atzinās dalījās uzņēmēja, biznesa un sociālo projektu vadītāja Marika Rudzīte-Griķe. Apmeklēja gados jaunus dažādu nozaru uzņēmējus Alūksnes, Apes un Viļakas novadās.

SIA "Stick withs us" īpašniece Nadīna Dudare atgriezusies no Rīgas savā dzimtajā pilsētā, lai sāktu uzņēmējdarbību grafiskā dizaina jomā. Viņa iegādājusies ražošanas iekārtas, lai varētu palielināt dizaina un atstarojošu velouzlīmju ražošanu. Uzņēmēja atzīst, ka darba ir pietiekami. Apē savu uzņēmumu SIA "TTR Company" atvēris Nauris Teters, kurš savulaik ir piedalījies konkursā "Laukiem būt!". Šīs uzņēmums izvietojies bijušajās Apes profesionāli tehniskās skolas telpās, un pats saimnieks nodarbojas ar metāla konstrukciju, to sastāvdaļu ražošanu un pulverkrāsošanu. Nauris atzīst, ka atvajinājumā nav bijis, toties ir gandarijuma apziņa, ka strādā pats sev.

Dizaina zīmola "Zile" īpašniece Aivasa Žiles savdabīgie un individuālie apģērbī radīti, izmantojot ideju par materiālu otrreizēju izmantošanu. Viņas stāstījums un motivācija darboties *zajī rosināja* aizdomāties arī citus. Aiva ir ne tikai laba dizainere, bet arī brīnišķīga saimniece. Baudot viņas gatavoto maltīti, jaunieši atzina, ka var gūt sāta sajūtu un labi paest arī ar vegetāru ēdienu.

Viļakas novada Susāju pagastā vienkopus atrodas divu brāļu – Andreja un Kārļa Mieriju – saimniecības. Andrejs dalījās darba pieredzē dažādās lauksaimniecības nozarēs – graudkopībā, gaļas liellopu audzēšanā, truškopībā, putnkopībā un produkcijas pievienotās vērtības radišanā, izveidojot mazo dzīvnieku kautuvi. Lai labāk izprastu lopkopības jomas procesus, Andrejs

šogad papildināja zināšanas Smiltenes tehnikumā un ieguva kvalifikāciju – veterinārsta asistents. Arī šo saimniecību attīstībai ir piesaistīts finansējums.

Novads atbalsta jaunos uzņēmējus

Otro gadu jaunu uzņēmumu veidošanos ar konkursa "Esi uzņēmējs Balvu novadā" palīdzību atbalsta Balvu novada pašvaldība. Galvenais mērķis ir veicināt uzņēmējdarbības vides attīstību Balvu novadā, sekmējot jaunu uzņēmumu rašanos. Konkursam no Balvu novada pašvaldības gada budžeta piešķir Grantu, nosakot vienam konkursa pretendentam maksimāli pieejamo neatmaksājamo atbalsta summu ne vairāk par 2000 euro.

Konkursa komisija pārbaudīja grantu saņēmēju - pašnodarbināto Aigas Keiseles, Emīla Jauntēva un Ingrīdas Supes saimniecisko darbību un iegādātās materiālās vērtības. Vērtētāji pilnībā piekrita komisijas locekļa uzņēmēja Aigara Logina teiktajam, ka 2018.gadā piešķirtā grantu nauda 5000 euro izlietota lietderīgi. Aiga Keisele iegādājusies grima krēslu, grima somu, kvalitatīvus materiālus, kas viss padara klienta apkalpošanu daudz ērtāku, bet atpazīstamībai noder vizītkartes. Gada laikā klientu skaits tikai palielinājies, un tas pierāda arī viņas darba kvalitāti. Īpaši aktīva bijusi vasara. Ingrīdai Supei finansējums ļāvis iegādāties plašāku materiālu klāstu kanisterapijas pakalpojumu sniegšanai – vajadzīgo aprīkojumu sunim, koka spēles un aktivitāšu dēli, smilšu lampu un vēl citu ko. Kanisterapijas pakalpojums gada laikā saņēmuši aptuveni 50 cilvēki Balvu un apkārtējos novados. Savukārt Emīls Jauntevs ticis pie griezējinstrumentu komplekta, un šogad pavasarī viņš sniedza pakalpojumus Balvu un arī tālākas apkaimes novados. Visiem bija prieks, ka jauno uzņēmēju sniegtie kanisterapijas, vizāžista un aitu aprūpes pakalpojumi ir nepieciešami un pieprasīti. Katrs jaunietis strādā citā jomā, bet visas tās ir interesantas un svarīgas.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Kopējais secinājums pēc visa uzziņātā un pašu acīm redzētā par gūto daudzveidīgo pieredzi, atzinām un labi pavadīto dienu,- kas var būt labāks par iespēju, kā darīt to, kas ļoti patīk un turklāt vēl nopelnīt!

Lappusē "Jūs jautājat, mēs atbildam" ikviens var rast atbildi uz sev interesējošiem gan praktiskiem, gan juridiskiem, gan citiem jautājumiem.

Rakstiet uz e-pastu: vaduguns@apollo.lv,
zvaniet 29360850, 645 22126.
Mēs centīsimies noskaidrot!

Kā atjaunoties pēc antibiotiku kura?

"Esmu lietojusi antibiotikas septīnas dienas un jūtos sagurusi. Varbūt ir kāds padoms, kā labāk atgūt spēkus pēc nedēļu gara antibiotiku kura?" jautā lasītāja.

Dziedniece LIGITA JANEVICA-ROZENBERGA uzskata, ka šis jautājums labāk adresējams ģimenes ārstam vai uztura speciālistam, jo garš antibiotiku kurss ir liels pārbaudījums aknām. Paralēli zālēm var lietot jogurta tabletes, kuras kaut mazliet notušē antibiotikas. Ja ir kāds iekaisums, uz laiku labāk atteikties no piena produktu lietošanas, kā arī visa žāvētā, marinētā un gatavota ar etiķa piedevu. Ja cilvēks saaukstējies, dziedniece iesaka izmantot pirmo antisepēkti - aveņu kātus, kurus vāra tik ilgi, līdz ūdens klūst iedzeltens. Novārījumu dzer regulāri, lai var kārtīgi izsvīst, kas plaušu kaitēm ir vissvarīgāk. Labi ar toksīniem galā tiek skābēti kāposti bez sāls un cukura, kurus skābē zem sloga 6 dienas, neko neuzlejot virsū, lai pašiem izdalās sula.

Kādas ir kāzu jubilejas?

"Mēs ar sievu laulībā esam nodzīvojuši jau 24 gadus un tagad nolēmām šo datumu svinēt katru gadu. Gribas zināt, kādas vēl ir kāzu jubilejas?" jautā vīrietis.

Portālā [precos.lv](#) teikts, ka 25 kopdzīves gadi ir sudraba kāzas un tā ir pirmā lielākā kāzu jubileja. Sudrabs ir dārgmetāls, un par tādu pēc 25 gadiem klūst arī ģimene. Var atzīmēt nefrīta kāzas - 26 kopdzīves gadus. Nefrīts ir ilglaicīgas un noturīgas ģimenes simbols. 27 kopdzīves gadi - sarkankoka kāzas. Simbolizē cēlsirdibū un siltumu ģimenes attiecības. 29 kopdzīves gadi - samta kāzas. Simbolizē maigas un romantiskas jūtas. 30 kopdzīves gados svin pērļu kāzas. Pērle izaug kārtu pa kārtījai visas dzīves laikā, iemantojot skaistumu. 35 gadi - kristāla (korallu, auduma) kāzas, 40 gadi - rubīna kāzas, 45 gadi - safira kāzas, 50 gadi - zelta kāzas, 55 gadi - smaragda kāzas, 60 gadi - dimanta kāzas.

Vai Balvos var iznomāt automašīnu?

Lasītājs jautā, vai pilsētas ciemiņiem un arī pastāvīgajiem iedzīvotājiem Balvos ir iespēja iznomāt automašīnu uz dažām dienām vai stundām?

Autoservisa SIA "BKL" vadītājs JĀNIS KUĻŠS apgalvo, ka nav dzirdējis, ka Balvos būtu pieejama šāda iespēja: "Mēs neiznomājam automašīnas, kā arī nepiedāvājam maiņas automašīnu, ja klients savu auto nodod mums remontēt. Manuprāt, šāds pakalpojums Balvos nav pieejams." Viņš noraidīja arī priekšlikumu ieviest šādu pakalpojumu: "Lai to uzsāktu, vispirms būtu darbs juristiem, jo tam ir sarežģīta juridiskā puse. Es to nevaru atlauties."

Arī SIA "Sapards" autoservisa īpašnieks AIVARS AVOTINĀS apgalvo, ka, pateicoties Latvijas nodokļu sistēmai, vietējiem uzņēmējiem sniegt šādu pakalpojumu nav izdevīgi.

Savukārt SIA "Tako Akmens" valdes priekšsēdētājs TĀLIS KORLAĀS uzskata, ka Balvos nav pieprasījuma pēc autonomas, tādēļ uzņēmēji šādu pakalpojumu nesniedz. Arī viņa vadītājā autoservīsā nevar iznomāt auto, kā arī nevar saņemt citu auto uz laiku, kamēr remontē jūsējo.

SIA "Auto Kruīzs" īpašniekam ĒRIKAM EIZĀNAM arī nav ziņu par šādu iespēju mūsu pilsētā. "Agrāk to varēja izdarīt uzņēmumā "Automs", bet tagad oficiāli neviens tādu pakalpojumu nesniedz. Varbūt kāds var aizdot auto savam paziņam, bet oficiāli tas netiek darīts. Mēs šādu pakalpojumu nesniedzam un arī maiņas auto uz remonta laiku nepiedāvājam."

Vai tiešām magnētu terapija ir tik laba?

"Nesen saņēmu uzaicinājumu piedalīties prezentācijā, kur saruna izvērtās par veselību. Firms pārstāvji darbojās ar neliela izmēra aparātiņu, pārbaudot manu iekšējo enerģiju. Secinājums bija, ka tās ir visai maz. Pēc tam plaši klāstija elektromagnētiskā lauka terapijas iedarbību, cieši iesakot iegādāties speciālu spilvenu un matraci, kas nodrošināšot labu miegu, līdz ar to uzlabošoties arī mana veselība. Vai tiešām magnētu terapija ir tik laba?" jautā lasītāja.

Sazinājāmies ar fizikālās terapijas un rehabilitācijas māsu INĀRU KĀNEPI Balvos. Lūk, viņas skaidrojums: "Magnētterapija ir fizikālās terapijas metode, kurā izmanto patstāvīgu vai zemas frekvences mainīgu magnētisko lauku. Fizikālajā medicīnā izmanto zemas un vidējas intensitātes magnētisko lauku. Fizioloģiskā un ārstnieciskā darbība saistīs ar magnētiskā lauka nespecifisko efektu un lielu daļu magnētiskā lauka radītās enerģijas absorvē nervaudi, galvenokārt CNS, sirds un asinsvadu sistēma un muskuļaudi. Magnētterapijai piemīt pretiekaisuma darbība, izteikta prettūkas darbība, tā uzlabo vielmaiņu, asinsapgādi, arī kalcija uzsūkšanos un tā izmantošanu kaulos un muskuļos, uzlabo miegu, pazemina asinsspiedienu, mazina sāpes un sasprindzinājumu muskuļos, paātrina dzīšanas procesus, stiprina imūnsistēmu.

Magnētterapija ir viegla, labi panesama procedūra, un to var kombinēt ar citiem terapijas veidiem. Bez tam tai ir izteikta pēcdarbība. Balvos magnētterapija ir pieejama fizikālās terapijas kabinetā, kas atrodas Balvu slimnīcas ambulatorijā daļā. Kabinets strādā katru darbadienu no pulksten 8 līdz 12.

To, vai pacientam ir nepieciešama magnētterapija,

izvērtē ģimenes ārsts vai speciālists, nemot vērā pacienta konkrēto slimības vēsturi un iespējamās kontrindikācijas. Pieaugušajiem fizikālās terapijas procedūras ir maksas pakalpojums, bet bērniem līdz 18 gadiem - valsts apmaksāts pakalpojums. Nepieciešams ģimenes ārsta vai speciālista norākojums.

Kā zināms, ap mūsu planētu ir magnētiskais lauks, un viss, kas atrodas uz Zemes, ir pakļauts magnētiskā lauka iedarbībai. Turklat cilvēka ķermenim ir arī pašam sava magnētiskais lauks, kas veidojas asins cirkulācijas rezultātā, un dažādiem orgāniem tas ir atšķirīgs. Normālos apstākjos veselā organismā ārējais un iekšējais magnētiskais lauks ir pilnīgā saskaņā un mijiedarbībā. Magnētiskā terapija ir fizikālās terapijas metode, kas ar drošu magnētisko lauku veicina audu asinsriti, mazina tūsku, iekaisumu un sāpes. To izmanto, ārstējot saistaudu sistēmas, nervu sistēmas slimības, traumatiskus bojājumus, distrofiskas, degeneratīvas un traumatiskas balsta - kustību aparāta slimības un bojājumus."

Gimenes ārste SVETLANA SEMJONOVA atzina, ka arī viņai bijusi izdevība piedalīties acīmredzot līdzīgā kādas firmas prezentācijā, kur piedāvāts iegādāties lietas ar tajās iestrādātiem magnētiem. Daktore atzina, ka magnētterapija var palīdzēt uzlabot veselību un tā nav slikta terapija, taču jāņem vērā svarīgs apstāklis: vai tā būs pieņērota un patiks gluži visiem pacientiem? Dakteres pierede liecina, ka vienam tas patiešām dod pozitīvu rezultātu un acīmredzot viņš var droši iegādāties arī firmas piedāvāto produkciju, taču kādam citam šis pirkums varētu radīt arī negatīvas izjūtas. Tādēļ labāk būtu, ja pirms iegādes varētu izmēģināt un pārliecināties, vai konkrētais magnētterapijas priekšmets der.

Vai jāpiedalās sporta stundās, ja bērns no tām ir atbrīvots?

"Ir skolēni, kuri uz zināmu laiku ir atbrīvoti no sporta nodarbībām skolā. Nav izslēgts, ka daļa jauniešu šādus atbrīvojumus, iespējams, izmanto negodprātīgi. Proti, skolēnam ir oficiāls, bet ne faktisks iemesls, kādēļ viņš nevarētu piedalīties sporta stundās. Nav arī noslēpums, ka nereti skolotāji uz šādiem atbrīvojumiem mēdz skatīties ar neuzticību. Tā tas bija arī laikā, kad pati mācījosi skolā. Jautājums, vai bērnam jāpiedalās sporta stundās, ja viņš no sporta nodarbībām ir atbrīvots?" jautā kāda māmiņa no Balviem.

Izglītības kvalitātes valsts dienests skaidro: "Ministru kabineta noteikumos noteikts, ka izglītojamajam nepieciešams iegūt vērtējumu visos pamatizglītības programmas mācību priekšmetos un valsts pārbaudījumos, izņemot tos mācību priekšmetus un valsts pārbaudījumus, no kuriem izglītojamais ir atbrīvots. Tāpat noteikts, ka mācību sasniegumu vērtētājs izglītības iestādes obligātajā dokumentācijā lieto apzīmējumu 'nv' (nav vērtējuma), ja nav iespējams novērtēt izglītojamā mācību sasniegumus. Izglītības iestāde savos iekšējos normatīvajos aktos nosaka gadījumus, kad mācību sasniegumu vērtētājs ir tiesīgs lietot apzīmējumu 'nv'. Tāda pati kārtība noteikta arī valsts vispārējās vidējās izglītības standartā. Tas nozīmē, proti, ja audzēknis ir atbrīvots no mācību priekšmeta apguves, viņam vērtējums šajā mācību priekšmetā netiek izlikts, bet tiek lietots apzīmējums 'nav vērtējuma'. Tomēr arī tad, ja audzēknis ir atbrīvots no piedalīšanās sporta aktivitātēs veselības dēļ, viņam ir jābūt sporta stundās."

Bet vai skolēns var iegūt, piemēram, atestātu par vispārējo vidējo izglītību, ja kādā no mācību priekšmetiem nav vērtējuma? Balvu novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja INTA KAIĀVA skaidro, ka šādos gadījumos atestātu var iegūt, ja ir attaisnojošs iemesls, kādēļ skolēns nevarēja apmeklēt kādu no mācību stundām un rezultātā nav saņemts vērtējums. Savukārt atestātu nevar iegūt, ja attaisnojoša iemesla nav.

Cik izmaksās Jaungada salūts Balvos?

Balvu pilsētas iedzīvotāji interesējas, cik lieli līdzekļi atvēlēti svētku salūtam gadumijā?

Balvu novada pašvaldības sabiedrisko attiecību speciāliste ILUTA MEŽULE informē, ka pagājušajā gadā salūts izmaksāja 4232 eiro. Savukārt šogad šim mērķim paredzēti par 67 eiro vairāk - 4299 eiro. Tā ir Balvu novada pašvaldības nauda. Savukārt jautāta, vai Balvu pilsētas iedzīvotāji un viesi svētku salūtu varēs vērot arī turpmākajos gados, I.Mežule pastāstīja, ka šobrīd nav informācijas, kas liecinātu, ka turpmāk salūta varētu nebūt.

Pārpratums vai nezināšana?

Trīs ģimnāzijas skolēniem brauciens uz Turciju beidzas Rīgas lidostā

Sanita Karavočika

Viens no pēdējā laika skaļāk aspriestajiem notikumiem Balvos un tuvākajā apkaimē ir ažiotāža ap Balvu Valsts ģimnāzijas "Erasmus+" projektu, kas dažiem tā dalībniekiem nesācies beidzās Rīgas starptautiskajā lidostā. Laikus nesagatavotu pilnvaru dēļ 1. decembrī no valsts bija iespēja izceļot vien diviem no pieciem projekta dalībniekiem. Tajā pašā laikā lidmašīnā iekāpa un uz Turciju aizlidoja visas četras projektā iesaistītās skolotājas. Kādēļ radās tāda situācija? Tas ir jautājums, uz kuru atbildes gaida daudzi.

Pirmais, ko piedāvāja – braukt mājās

Apmaiņas programmas "Erasmus+" noslēguma brauciens uz Turciju tā dalībniekiem bija gaidīts notikums. 1. decembra agrā rītā Rīgas lidostā ieradās 5 skolēni un četri pedagogi – ģimnāzijas direktore, projekta vadītāja Inese Paidere; projekta koordinatore, skolotāja Irina Krivošejeva; skolotāja Vineta Muzaļevska un skolas psiholoģe Ginta Keiša. Reģistrācija reisam vēl nebija atvērta, tādēļ, kad to atvēra un drīkstēja nodot bagāžu, projekta dalībnieki rindā bija teju paši pirmie. Vispirms pieregistrējās skolas direktore, tad viena pēc otras – divas jaunākās braucējas skolnieces. Viss bija kārtībā. Nākamais pie lodziņa piegāja 11. klases skolēns, kurš, kā ierasts šādos gadījumos, lidostas darbinieci pasniedza savu pasi. Pāgāja mirklis, viņš pagriezās un paziņoja, - skolotāj, man prasa pilnvaru! Taču pilnvara ceļojumam bija tikai vienai meitenei, kuras vecāki paši par to bija parūpējušies. Skolas direktore I. Paidere lidostas darbiniecēm skaidroja, ka visi uz Turciju brauc kā komanda, uzrādīja skolas rīkojumu, kurā norādīts, ka tas ir "Erasmus+" projekts, skolēnu un skolotāju uzvārdi, no Turcijas atsūtītie uzaicinājumi. Taču lidostas darbinieces bija nepiekāpīgas – tas neder. Vajadzīgas pilnvaras! Tādū nebija. Tādēļ lidostas darbinieces nepiekāpās, - tad jums jābrauc mājās!

Laika nebija. Vajadzēja rīkoties

Protams, domu par braukšanu mājās pirmajā brīdi neviens pat nepieļāva. Līdz lidmašīnas izlidošanai bija atlikušas divas stundas. Vajadzēja rīkoties. Tajā brīdi arī lidostas darbinieces saprata, ka viena no meitenēm pieregistrējusies bez pilnvaras, un paziņoja, ka viņas bagāžu atgriezīs atpakaļ un arī pati ceļot nedrīkstēs. Saprotoši situācijas nopietnību, ģimnāzijas direktore zvanīja bijušajai Balvu bāriņtiesas priekšsēdētājai, lai lūgtu palīdzību. Viņa savukārt sazvanija kādu bāriņtiesas

darbinieci, kura apņēmās sakātot pilnvaras ar elektronisko parakstu. Visu sarežģīja fakts, ka tā bija svētdiena, nevis darba diena. Tai pat laikā bērniem tika teikts sazvanīt savus vecākus, lai viņi nekavējoties ar dzimšanas aplieciem dodas uz bāriņtiesu. Skolas direktore tikmēr runāja ar reģistrācijas darbiniečiem. Jautāja, vai lidosta pieņems pilnvaras, kas iesūtītas e-pastā, vai arī pilnvaras ar drošu elektronisko parakstu. Atbildē atkal bija – nē, jo viņas apšaubīja šo drošo elektronisko parakstu. Saproto, ka no darbiniecēm pretimnākšanu nesagaidīt, I. Paidere devās uz lidostas "Rīga" informācijas centru, kur vēlreiz izstāstīja par radušos situāciju. Tur viņai ieteicās izsaukt robežsardzi, ko arī izdarīja. Ar robežsargu izdevās vienoties, ka direktore norādītajā e-pastā atsūtīs pilnvaras ar drošu elektronisko parakstu, bet vakarā ap pulksten 18 kāds uz lidostu atvedis pilnvaru oriģinālus. Šī skaidrošanās prasīja vismaz 20 minūtes laika. Vēl viena kļūda bija tā, ka viena projekta dalībnieka mamma aizbrauca pēc pilnvaras uz savu dzīvesvietu – Žiguriem, taču bāriņtiesas darbinieci nebija elektroniskā paraksta tiesību, tādēļ vecākiem nācās braukt uz Balviem. Šajā brīdī katra minūte bija svarīga. Pēc tā, kā pirmā elektroniski apstiprinātā pilnvara ar drošu elektronisko parakstu bija saņemta, robežsargi deva atļauju reģistrēties vienai no meitenēm. Visi pārējie gaidīja. Direktore mēģināja ar lidostas darbiniecēm sarunāt, lai atļauj bērniem reģistrēties braucienam, sakot, ja gadījumā kaut kas nenotiks, kā vajag, pirms lidojuma robežsargi bērnus varēs atgriezt atpakaļ. Taču lidostas darbinieces joprojām bija nepiekāpīgas. Viņas uzstāja, - ja pašas skolotājas neizies reģistrāciju, arī viņām pastāv draudi nokavēt lidmašīnu. Darbinieces solīja pieregistrēt puišus, tiklīdz tas būs iespējams un ienāks pilnvaras. To dzirdēja visi.

Cerēja līdz pēdējam brīdim

Skolotājas pieņēma lēmumu doties uz drošības pārbaudi, izgāja to, un atskanēja viena no ārpusē palikušajiem puišiem telefonzvans, kurā viņš paziņoja, ka reģistrācija lidojumam vairs nav iespējama un viņš tālāk nelaidīs. Neskatoties uz faktu, ka līdz brīdim, kad skolotājas bija izgājušas drošības pārbaudi, visas pilnvaras bija atsūtītas, trīs skolēniem prieģērīties lidojumam tomēr neatļāva. Viņas tik vien paspēja, kā izsūtīt skolēniem īsziņas ar autobusa šofera numuru un deva norādi gaidīt lidostā, jo lidmašīnai jau bija jāpaceļas. Ģimnāzijas direktore Inese Paidere apliecinā: "Kad gājām drošības kontroli, bijām pārliecinātas, ka visi aizlidos, jo robežsargi sēdēja pie datora un skatījās, kā e-pastā viena pēc otras ienāk visas pilnvaras. Pirmo pilnvaru izsūtīja pulksten 11.30, savukārt pēdējā ienāca - 11.59. Lidmašīna izlidoja

Re, kā!

pulksten 12.15. Ejot uz lidmašīnu, centos piezvanīt vienam no vecākiem. Tad vienkārši pazuda sakaru uztveršanas zona. Tagad saprotu, ka skolotājām tikmēr vajadzēja piezvanīt pārējiem vecākiem. Un mana lielākā kļūda, ka šajā brīdī bija jānorāda vai nu uz skolotāju Vinetu Muzaļevsku, ka viņai būtu jāpaliek, jo uz Turciju neaizlidoja neviens no skolotājas diviem audzināmās klases puišiem, vai arī uz psiholoģi Gintu. Taču šajā stresa situācijā tas pat neienāca prātā."

Mēģināja izdomāt plānu 'B'

Vienu brīdi skolotājām prātā pavēlēja arī doma par plānu 'B'. Pulksten 18 bija paredzēts nākamais reiss uz Turciju. Puiši varēja izlidot ar to, taču tad viņu vecākiem būtu jānopērk biljetes. To skolas vadība no vecākiem prasīt neuzdrošinājās. Turklat pietrūka laika, lai šos jautājumus atrisinātu, jo ārpus lidmašīnas borta nepalika neviens no pedagoģēm. Kad skolotājas un divas projektā iesaistītās skolnieces nonāca galpunktā, bija jau ap pulksten 23 vakarā. Situāciju vēl vairāk apgrūtināja sakaru trūkums. Tikai vienai no skolotājām bija starptautiskais pieslēgums, bezmaksas wi-fi nebija pieejams ne lidostā, ne skolā, jo tur to atļauj tikai privātai lietošanai. Protams, pa šo laiku *whatsappā* jau bija ienākušas vairāku sašutušo vecāku vēstules. Visi vēlējās paskaidrojumus. Naktī Inese Paidere bērnu vecākiem izsūtīja garu situācijas izklāstu un atvainošanos.

Direktore nenoliedz – pilnvarām bija jābūt

Tagad, kad projekta dalībnieki atgriezušies no braucienā un pirmās emocijas mazliet jau norimūšas, var paanalizēt radušos situāciju un mēģināt atbildēt uz jautājumiem. Kas bija atbildīgs par pilnvarām? Skolas direktore nenoliedz, - projekta organizators. Tātad skola. I. Paidere stāsta, ka šajā projektā bēri lidojuši gan uz Rumāniju, gan Slovēniju. Vienmēr visiem bijušas sagatavotas pilnvaras, bet tās nekad neviens nav pat palūdzis uzrādit. "Kad zvanīju Valsts izglītības attīstības aģentūrai, viņi teica, ka esam kāda ceturtā skola, kura "Erasmus+" projektā neaizlido pilnvaru neesamības pēc. Un neaizlido tieši uz valstīm, kas ir ārpus Šengenas. Vai mēs nezinājām, ka šis pilnvaras vajadzīgas? Nevar teikt, ka nezinājām. Zinājām. Pirms izlidošanas bija sapulce bērniem un skolotājiem. Neviens no bērniem nepajautāja, vai vajadzīgas pilnvaras. Šis jautājums neizskanēja. Arī neviens no vecākiem skolai nepiezvanīja un nepaprāsīja, vai gadījumā nevajag pilnvaras? Viena mamma skolotājai Irīnai gan bija jautājusi, bet viņa nezināja, kādēļ atbildējusi, ka pilnvaras nevajag. Kaut kā tā informācija paslīdēja garām, bet kāpēc tā notika, nevaru atbildēt. Protams, tā bija mana kļūda, ka par pilnvarām nepateicām," atzīst ģimnāzijas direktore.

Stress un neziņa darīja savu

Vai skolēnus atstāt vienus pašus lidostā bija ētiski un pedagoģiski? Arī šis ir viens no jautājumiem, kas satrauc bērnu vecāku prātus. I. Paidere teic, - tājā brīdī šķita, ka 17 gadus veciem puišiem, kuriem visiem jau ceļojumu pieredze, noteikti var uzticēties, un zemāpziņā arī tas nostrādāja. Turklat viņi visu laiku bija kopā ar lidostas darbiniekiem – tātad pieskatīti. Tai pat laikā direktore piebilst, - ja puišu vietā izrādītos abas jaunākās meitenes, situācija noteikti būtu savādāka. "Kā skolas direktore absolūti atzītu savu vāINU - man bija jādeleģē vienam pieaugušajam palikt. Tai pašā laikā, runājot par kolēģēm, šķita, - ja jūs esat šo bērnu skolotājas, jums arī vajadzēja kaut vai piedāvāt savu palīdzību. Pateikt, varbūt man vajadzētu palikt? Ko darām? Bet šāds jautājums no skolotājām diemžēl neizskanēja."

Savukārt divu savas klases audzināmo puišu, kuri neaizlidoja uz Turciju, skolotāja V. Muzaļevska, atklāj, ka vienam no skolēniem piedāvājusi palikt kopā ar viņiem. Uz to saņēmusi atbildi, - nē, skolotājā. Eriet un kārtotiet visu tālāk. "Saproto radušos problēmu ar pilnvarām, uzreiz tika zvanīts skolēnu mammām izstāstot, kas un kā jādara. Paralēli mans skolnieks Artūrs pats zvanīja mammai un informēja viņu. Problemu risināšanā iesaistīju arī savu ģimeni. Kopā ar direktori devos uz informācijas centru, tālāk - pie robežsardzes pārstāvja, cenšoties pārliecināt par e-paraksta juridisko spēku.

* Turpinājums 7.lpp.

* Sākums 6.lpp.

Pārpratums vai nezināšana?

Trīs ģimnāzijas skolēniem brauciens uz Turciju beidzas Rīgas lidostā

Pēc tam ar bērniem bijām reģistrācijas punktā, mēģinot pārliecināt lidostas darbinieces neazslēgt reģistrācijas punktu. Ar psiholoģi ne soli neatgājām no bērniem, līdz lidostas darbinieces paziņoja, ka mums jādodas uz drošības pārbaudi, jo visu iekavēsim. Bērni sekošot. Zinot šos puišus ikdienas saskarsmē, zināju, ka viņi ir rīcībaspējīgi un, manuprāt, tajā brīdī spēja novērtēt situācijas smagumu un būtību. Turklat līdz pēdējam cerējām, ka viss tomēr nokārtosies. Kad bijām jau aiz pēdējā robežpunkta, mums paziņoja, ka bērni tomēr nelidos. Stress bija milzīgs, un minūtes laikā bija jāpieņem kaut kāds lēmums,” tās dienas notikumus atminas skolotāja. Uz nepavisam ne ikdienišķo situāciju, kāda bija izveidojusies, norāda arī skolas psiholoģe Ginta Keiša, kuras rīcību, atstājot bērnus lidostā un pašai iekāpjot lidmašīnā, daļa sabiedrības uzskata par neētisku un neprofesionālu. Viņa teic: “Jebkurš cilvēks var kļūdīties, īpaši paaugstināta stresa apstākļos. Esot lidostā un visiem kopā gaidot atļauju doties uz lidmašīnu, jauniešiem sniedzu visa veida nepieciešamo palīdzību un psiholoģisko atbalstu. Pirms došanās uz lidmašīnu tika saņemta jauniešu un lidostas darbinieku atbildē, ka viss ir kārtībā un jaunieši tūlit mums sekos. Ja runājam par turpmāko notikumu gaitu, jāsaka, - ja laiku varētu pagriezt atpakaļ un mainīt notikumu gaitu, es to noteikti darītu,” apgalvo psiholoģe.

Laba mācība visiem

Atgriežoties Latvijā, notikušais pārrunāts ar jauniešiem un viņu vecākiem, skolotājas atvainojušās un atzīst, ka tā ir liela dzīves skola un mācība visiem. “Pagājušo pirmadien, kad atbraucām no Turcijas, sasaucām vecākus, runājām ar skolotājiem. Bērni, kā jau bērni, savas dusmas sociālajos tiklos izgāza, kā mācēja. Un viņus var saprast. Protams, skola ir atbildīga par visu, ja vedam bērnus projektā. Bet kaut mazīņai daļai jābūt arī vecāku līdzatbildibai. Kāpēc viens vecāks padomāja un varēja uztaisīt pilnvaru pats no sevis? Šonedēļ ticos ar bērniem, kuri neaizlidoja - izskaidroju un izrunājām notikušo. Novada izglītības, kultūras un sporta pārvalde izvērtēs manu darbību notikušā sakarā. Taču arī man kā direktorei būs jāizvērtē pārejo kolēgu rīcība. Katrā ziņā šī būs mācība mums visiem,” ir pārliecināta ģimnāzijas direktore Inese Paidere.

Iesaistās arī skolas padomes vecāku pārstāvji

1.decembra vakarā no sociālajiem tīkliem par notikumiem Rīgas lidostā uzzināja arī Balvu Valsts ģimnāzijas Skolas padomes priekšsēdētāja Aija Mežale. Jau nākamās dienas rītā pie viņas vērās vairāki vecāki, kuri bija neizpratnē, kādēļ pirms brauciena, tiekoties ar vecākiem, netika izrunāts jautājums par pilnvarām. “Sākās zvani, informācija šķetinājās aizvien vairāk, iesaistījās un tika informēti arī klašu vecāku pārstāvji. Mēs nolēmām izglītības pārvaldei rakstīt iesniegumu ar lūgumu direktorei sniegt atbildes par “Erasmus+” projekta saistītajiem jautājumiem un izvērtēt I.Paideres kā izglītības iestādes vadītājas rīcību šajā gadījumā. Četrus gadus darbojos ģimnāzijas padomē. Šajā laikā kopā esam izdarījuši daudz laba, bet šoreiz nevarēju palikt malā,” skaidro A.Mežale. Savā iesniegumā vecāki no direktores vēlējās dzirdēt atbildes uz jautājumiem: vai iesaistīto bērnu vecāki tikai aicināti uz skolu? Vai tika izstāstīts plāns un norise, kā bērni pavadīs laiku Turcijā? Vai pedagoģi ar vecākiem sazinājās uzreiz? Vai direktore piezvanīja un izstāstīja, ka ir problēmas? Kāpēc netika deleģēts neviens pedagoģs, kurš paliktu? Vai visiem pedagoģiem jāiet pa priekšu? Kāda bija vajadzība lidot uz Turciju visiem četriem pedagoģiem, jo aizlidoja tikai divi bērni?

Direktores atbildes izskanēja Izglītības, kultūras un sporta komitejas sēdē, kas notika 12.decembrī. A.Mežale norāda, ka, skatot šo jautājumu, arī deputātu starpā vienprātības nebija un viedokļi dalījās. “Liela daļa uzskata, ka ir arī vecāku atbildība, bet es palieku pie sava – ja skola šo braucienu organizēja, tieši skola ir tā, kurai jānes atbildība no sākuma līdz galam. Joprojām esmu pārsteigta par iesaistīto pedagoģu komunikāciju ar šo piecu bērnu vecākiem. Tās nebija vispār. Pēc vecāku teiktā, pārsteigtī un nezināšanā bija ne vien tie trīs zēni, kuri palika, bet arī meitenes, kurām arī bija pārdzīvojums, jo pilnvara bija tikai vienai no viņām. Protams, nav skaistī, ka izskanam šādā veidā. Bet mēs uzticamies skolai, šoreiz skola neizpildīja savu pienākumu, kā tam bija jābūt no

brauciena organizēšanas sākuma. Ģimenes un bērni šim braucienam gatavojuši gan finansiāli, gan emocionāli. Šie pieci BVG skolēni arī aktīvi strādāja, kad šī projekta ietvaros septembrī skolā viesojās ciemiņi. Bija arī tādi, kuri pirmo reizi devās tik tālu no mājām, īpaši lidojot ar lidmašīnu. Ir saprotama reakcija un sajūtas, kad brauciens izpalika. Bet tāpēc viņi nav jāsausta par to, ka informācija parādījusies sociālajos tiklos. Esam taču demokrātiska valsts,” uzsver A.Mežale.

Sava rīcība jāizvērtē katram

Skolas padomes priekšsēdētāja cer, ka šo jautājumu vēlreiz izrunās skolotāju kolektīvā un arī ar iesaistītajiem bērniem. Viņa uzskata, ka arī psiholoģei, kura pati aizlidoja uz Turciju, būtu jāuzklausa un jāuzmundrina šie pieci bērni. “Korekti būtu aprūpīties, kā vērtē situāciju abu meiteņu vecāki, kuras viesojās Turcijā. Arī šīs ġimenes bija satraukūšās, jo vienai no meitenēm visi dokumenti brauciena sākumā nebija sagatavoti. Un trim neaizbraukusajiem BVG skolas skolēniem būtu obligāti jādod iespēja vēlreiz piedalīties kādā no braucieniem, kas tiks organizēti “Erasmus+” projektu ietvaros. Tādi gadījumi nedrīkst atkārtoties, tāpēc katram jāizvērtē sava rīcība - cik kurš daudz atļāvies vai emociju uzplūdā neizdarījis, pieļāvis kļūdas. Skolu veido bērni, skolotāji un vecāki, ko vienmēr BVG pasākumos esmu uzsvērusi. Notikumu izvērtēs Balvu novada Izglītības, kultūras un sporta pārvalde un domes izpilddirektore. Uzskatu, ka ir jāpāršķir lapa, jāizdara secinājumi un jāstrādā tālāk,” ir pārliecināta skolas padomes priekšsēdētāja.

Celojot grupā pa Eiropas Savienību, pilnvaru nevajag

Ja bērns dodas ekskursijā uz kādu Eiropas Savienības dalībvalsti kopā ar klasi, deju kolektīvu, kori, notariāli apliecinātu vecāku pilnvaru nevajag. Tikai tad skolotājam, kurš pavada grupu, jābūt līdzi noteiktas formas ceļotāju sarakstam izglītības iestādes ekskursijām Eiropas Savienībā, ko izsniegusi attiecīgā izglītības iestāde un kas apstiprināts Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē. Šis dokuments aizstāj vecāku vai aizbildīnu notariāli apliecināto piekrišanu bērna ceļošanai uz jebkuru Eiropas Savienības dalībvalsti. Savukārt, izceļojot grupā ārpus Šengenas zonas, vecāku pilnvaru vajag.

Viedokli

Kādas pārdomas pēc notikušā?

GUSTAVS, Balvu Valsts ģimnāzijas 11.klases skolēns, kurš neaizlidoja uz Turciju: -Līdz pēdējam cerējām, ka tomēr aizlidosim, bet, laikam ejot, tomēr sapratām, ka netiks. Tas bija mans pirmais apmaiņas brauciens. Vajadzēja skolotājām tomēr par pilnvarām zināt un informēt, jo viņas ne pirmo reizi devās šādā braucienā. Uzskatu, ka arī kādam pedagogam bija jāpaliek ar mums, nevis jāaizlido visām. Kad skolotājām īsiņā aizrakstījām, ka lidmašīnā netiks, viņas atstūtīja autobusa šofera numuru un laika gaidīt viņu. Tas arī bija viss. Pēc notikušā ar vecākiem un mums runājusi skolas direktore un skolotājas. Protams, tāds mazs rūgtums no tā visa palicis, jo bijām noskaņojušies doties pie viesgīmenēm. Kad uzrakstījām, ka neieradīsimies, arī viņi saskuma. Bija sapirktais dāvanas un suvenīri no Latvijas. Droši vien arī turku ģimenes gatavojušas mūs uzņemt.

ARTŪRS, Balvu Valsts ģimnāzijas 11.klases skolēns, kurš neaizlidoja uz Turciju: -Visu laiku cerējām, ka tiksim lidmašīnā un dosimies ceļā, taču beigās sapratām – ne, tomēr nelidosim. Pareizāk jau būtu, ja vismaz viena skolotāja paliktu, jo tad varētu plānot lidot ar reisu pulksten 18 vakarā vai kādu citu, jo vieni paši mēs to nevarējām izdarīt. Ar pilnvarām arī neveikli sanāca, jo nezinājām, ka tādas vajag. Šis bija mans otrs projekts, pirmajā pilnvaru nevajadzēja, jo lidojām uz valsti, kas ir Šengenas zonā. Tāpēc arī pašam neienāca prātā pirms tam paprasit par šādu dokumentu. Patiesībā gandrīz visi vēlāk notikušo uztvērām ar humoru, iespējams, vecāki vairāk sašuta, nekā mēs paši. Skolotāji atvainojās, ka tā sanāca. Es aizvainots neesmu un saprotu, ka dzīvē mēdz gadīties arī tādas kļūdas.

ARTŪRS LUKSTS, Balvu Valsts ģimnāzijas 9.klases skolnieces Līvas, kura aizlidoja uz Turciju, tētis: - Situācija ne visai patīkama, kaut gan, protams, kļūdīties var jebkurš. Ir apsveicami, ka Balvu Valsts ģimnāzija spēj nodrošināt šādas apmaiņas programmas, taču, pirms doties ārpus valsts, projekta organizatoriem tomēr vajadzētu noskaidrot, kas šādā ceļojumā vajadzīgs. It īpaši, ja tā nav Eiropas Savienības dalībvalsts. Beigās sanāk, ka liek vainu viens uz otru, bet kas ir cietēji? Bērni. Domāju, ikviens šāds brauciens rūpīgi jāaplāno, jāsaliek viss uz papīra, jāizrunā ar vecākiem - tā visa šoreiz pietrūka. No kļūdām ir jāmācās, jāizvērtē tās un viss jāsaliek pa plauktiņiem, lai vairāk nekas tāds neatkārtotos.

INGA VANAGA, 11.klases skolēna Gustava, kurš neaizlidoja uz Turciju, mamma: -Pēc projekta dalībnieku atgriešanās no Turcijas skolā direktorei bija tikšanās ar vecākiem. Dēļu Gustavu šajā sapulcē pārstāvēja tētis, jo pati strādāju šajā skolā un esmu darba attiecībās. Sarunā piedalījās arī pārējo divu neaizbraukuso zēnu mammas un visi četri iesaistītie pedagoģi. No projekta vadības puses izskanēja atvainošanās un, protams, arī skaidrojums par to, kas un kā notika lidostā. Ja runājam par 1.decembri, kad bērni devās ceļā, man kā vecākam bija maz informācijas, par to, kas notiek. Tik, cik vien no pašiem jauniešiem un ļoti īsa telefonsaruna ar direktori. Varbūt tas arī vairāk pastiprināja neizpratni un stresu. Kā vecākiem mums bija liela paļaušanās - kā vienmēr gadījumos, kad skola organizē kādus pasākumus, ekskursijas vai, kā šajā gadījumā, projekta braucienu. Pirms brauciena uzmanīgi uzklāsuši visu informāciju un tad arī rīkojāmies - gan attiecībā uz ceļošanai derīgu pasi, gan uz visu pārējo. Kad dēls devās ceļā, bija pilnīga pārliecība, ka no mūsu puses viss ir izdarīts. Tādēļ svētdienas rītā neizpratni radīja informācija, ka nepieciešams papildus dokumenti - vecāku pilnvara. Radās jautājums, kādēļ uzreiz par to netikām informēti? Tā tomēr pamatā ir organizatora atbildība. Pedagoģu grupa šajā braucienā bija pietiekami liela, saprotu, ka valdīja paaugstināts stresa stāvoklis, bet vienmēr šādās situācijās šķiet, ja ir plāns 'A', tad vajadzētu sekot arī plānam 'B', kā rīkoties, ja nu tomēr kaut kas neizdodas. Vienam no pieaugušajiem vajadzēja tomēr palikt ar jauniešiem kopā un risināt tālāk šo situāciju. Lai arī viņiem ir 16 un 17 gadi, skolēni joprojām ir nepilngadīgi.

Mums ir, ar ko lepoties

Piektdien Balvu muižā svinīgā pasākumā godināja “Sporta laureātus 2019” trispadsmit nominācijās. Balvu novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs, uzrunājot klātesošos, vēlēja, lai ikvienu pavada aktīvais sportiskais gariņš, kas mājo sirdis un ģimenēs. Šī apbalvošanas ceremonija visticamāk vēsturē ieies ar emocionāliem mirķiem – kā nu ne, ja bērnu balvas saņēma vecāki, kā arī neizpalika pat video sveiciens no Itālijas.

“Gada sporta skolotājs”. Nominācijai bija pieteikti divi pedagoģi - Valters Duļevskis un Ivetā Kacēna. Balvu I.Kacēnai, kura ir Izglītības un zinātnes ministrijas konkursa “Gada sporta skolotājs” laureāte un “Gada balvas izglītībā 2017” ieguvēja, pasniedza Balvu jaunsargu vadītājs, sportists Valdis Sērmūks.

Īsts godavirs. Nominācijā “Par mūža ieguldījumu sportā” uzvarēja Augsts Voika, kuru kolēģi raksturoja kā īstu godavīru savā darbā. Diemžēl Augsts apbalvošanas ceremonijā nepiedalījās. Klātesošajiem pasākuma vadītāji Edgars un Agrita atgādināja, ka A.Voika bija viens no pirmajiem, kurš Balvu rajonā sāka attīstīt basketbolu skolēnu un pieaugušo līmeni, kā arī sāka piedalīties Latvijas mēroga sacensībās.

“Jaunatnes sporta laureāts peldēšanā”. Jūlija Antonova no 3.Latvijas un Junoru čempionāta peldēšanā mājup pārveda divas zelta medaļas. Čempiones titulu viņa apstiprināja Latvijas Jaunatnes meistarsacīkstēs Jelgavā, kur izcīnīja sudraba medaļu.

“Gada sporta komanda”. Balvu saņēma futbolisti – 2008.gadā dzimušie bērni un nesen darba gaitas uzsākušais futbola treneris Ingus Zaharāns. Zīmīgi, ka viņus sveica Futbola federācijas pārstāvis Dainis Kazakevičs.

Balvu saņem mamma. Nomināciju “Gada sportists pieaugušajiem” piešķira bobslejistam Arvīm Vilkastem. Viņš ir viens no retajiem sportistiem, kuram sportiskā karjera ir izdevusies izcilā līmenī – Olimpiskais čempions, Pasaules čempions, Eiropas čempions. “Viņš ir mūsu zvaigzne, kas mirdz, ar kuru lepojamies un turam īšķus, skatoties TV, kad tiek pieteiktas Latvijas ekipāžas bobsleja sacensībās,” uzsvēra pasākuma vadītāji. Balvu pasniedza Arvja mammai Intai Vilkastei, jo dēls šobrīd atrodas Pasaules kausa sacensībās Leikplesidā.

“Cerība sportā”. Šajā nominācijā uzvaras laurus plūca trenera Arņa Voikas audzēknis Ričards Klānskis, kurš ar savu debiju A līgā ir pārspējis Itālijas rekordu kā jaunākais ārzemju basketbolists. Balvu saņēma Ričarda vecāki Sarmīte un Jānis (foto). Zīmīgi, ka klātesošajiem bija unikāla iespēja tikties arī ar pašu Ričardu, noskatoties jaunieša videosveicienu.

“Gada balva veterānu sportā”. Gada balvas saņēmējs Sergejs Arbuzovs deviņas reizes ir piedalījies Eiropas čampionātos veterāniem svaru bumbu celšanā un no tiem ir septiņkārtējais Eiropas čempions un divas reizes bijis godalgoto vietu ieguvējs.

“Jaunatnes sporta laureāts futbolā”. Viestoram Pipcānam ir tikai 10 gadi, no kuriem 7 gadus viņš veltījis futbolam – atzīts gan par labāko spēlētāju, gan par labāko vārtsargu.

“Sporta laureāts 2019”

Otrdiena • 2019. gada 17. decembris 9.

“Gada sporta pasākums”. Šajā nominācijā uzvaru ieguva nakts turnīrs volejbolā, kas 6.septembrī Balvos notika pirmo reizi un pulcēja 37 komandas 4 grupās. Novada vadītājs A.Pušpurs pavēstīja, ka nakts turnīra idejas autors ir Gatis Stepanovs. Balvu kā volejbolistam A.Pušpuram pasniedza Balvu Sporta skolas direktore Ludmila Beļikova (foto). Jāpiebilst, ka par “Gada sporta pasākumu” atzina XI atklāto starptautisko GIVI Abdušelišvili piemiņas turnīru grieķu - romiešu cīņā.

Orientieristi rullē! “Gada aktivākais tautas sporta organizators vai biedrība” nominēja biedrību “PRO.in!” (foto - pārstāvji) uzsverot, ka Aigars Andersons un viņa ģimene spējusi piecīt no divāniem vairāk nekā 1 000 iedzīvotāju.

“Jaunatnes sporta laureāts volejbolā”. Ričardu Kindzuli komandas biedri raksturo kā mērķtiecigu, nosvērtu un savaldīgu, kas sportistam ir nepieciešams, ipaši komandu spēlēs. Apsveicam arī Ričarda treneri Ēriku Mičuli, kurš 13.decembrī svinēja dzimšanas dienu.

“Sportiskākā ģimene”. Saliņu ģimene no Tilžas sportistiem asociējas ar mammu Maiju un viņas aktīvajiem bērniem.

“Gada sporta treneris”. Romualds Kokorevičs jau 7 gadus ar aizrautību vada peldēšanas treniņnodarbības Balvu Sporta skolas audzēkņiem. Saņemot balvu, Romualds atzina, ka šajā nominācijā konkurence bija sīva: “Mēs esam iesākuši baudīt Latvijas čempionātu ūdeņus. Priecājos, ka peldētājiem jau ir divas zelta medaļas, viens sudrabiņš un viena bronta.”

“Jaunatnes sporta laureāts vieglatlētikā”. Uvja Pošeikas (foto) treneris Imants Kairišs, jokojot atklāja, ka Uvi, kurš ir Latvijas izlases dalībnieks, atradis, karājoties pie stieņa.

“Jaunatnes sporta laureāts sporta dejās”. Paula Pinteles un Aleksejs Kozirevs atrodas 8.vietā LSDF kausa kopvērtējumā 41 pāra konkurencē.

“Jaunatnes sporta laureāts svarcelšanā”. Laura Logina mamma (foto), saņemot dēla balvu, uzsvēra, ka lepojas ar dēlu: “Paldies sporta skolai un trenerim Varim Sārtaputnim. Kad Lauris ceļ, ja es skatos, arī man ir slapja mugura.”

“Jaunatnes sporta laureāts grieķu-romiešu cīnā”. Arvja Zača balvu saņēma mamma Sanita (foto), kura paskaidroja, ka dēls šobrīd atrodas sacensībās Lietuvā: “Paldies trenerim Konstantīnam Titorenko.” Savukārt par “Jaunatnes sporta laureātu vieglatlētikā” nominēja Armandu Pauliņu.

Sagatavoja E.Gabranovs

Labdarības koncerts senioriem

Ziemassvētki silti kā roku pieskāriens

Jau vairākus gadus Adventes laikā Balvu Profesionālās un vispārizglītojošās vidusskolas (BPVV) kolektīvs aicina Balvu pilsētas seniorus izbaudīt patikamu pēcpusdienu labdarības koncertā "Silti roku pieskāriens". 12.decembri notikušais sirsnīgais pasākums arī šoreiz iepriecināja daudzu vietējo senioru sirdis.

Uzrunājot gadskārtējā Ziemassvētku labdarības koncerta skatītājus, BPVV direktore BIRUTA VIZULE atgādināja, ka šis ir laiks, kad ieskatāmies savā dvēselē, satiekam mījos, tuvos cilvēkus, atskatāmies uz paveikto un pārdomājam, kas vēl jāizdara. "Lai šie priekšnesumi sasniedz katru sirdi, apskauj jūs un uzrunā! Lai visu nākamo gadu varat kavēties atmiņās un gaidīt atkal tikšanās bridi," vēlēja B.Vizule, aicinot arī ikdienā vairāk darīt labu, biežāk smaidīt un apskaut vienam otru: "Novēlu arī apkārt vairāk ievērot pozitīvas, labas un mīļas lietas!"

Baltinavas, Šķilbēnu un Tilžas draudžu prāvests STĀNISLAVS PRIKULIS deva svētību visiem klātesošajiem, skolas kolektīvam un uzņēmuma "Senda Dz" sarūpētajam mielastam, ko pēc koncerta varēja nobaudīt seniori, kā arī pasniedza nelielas dāvanas. Skolai S.Prikulis bija sarūpējis Māras zemes kalendāru, bet katram klātesošajam – nelielu atklātnīti ar Kristus dzimšanas ainu. Savā uzrunā prāvests paslavēja seniorus, kuri ar savām lūgšanām sniedz nozīmīgu ieguldījumu sabiedrības *iekustināšanā*. Viņš aicināja, aizejot pelnītā atpūtā, nenoslēgties sevi, bet aktīvi piedalīties sabiedriskajos procesos, īpaši ar savām lūgšanām. "Ar lūgšanu mēs varam panākt un palidzēt ļoti daudz," uzsvēra garīdznieks. Viņš vēlēja, lai Kristus piedzimst katram sirdī ne tikai reizi gadā, bet katru dienu, kā arī aicināja rūpēties vienam par otru. Prāvests atgādināja, ka Dievs vienmēr ir ar mums un nekad mūs nepametīs.

Labdarības koncertā seniorus ar dziesmām iepriecināja Inese Vilciņa, Rita Smuška un BPVV vokālais ansamblis. Muzikālo bau-dijumu klātesošajiem sniedza arī Balvu Mūzikas skolas 2.vijoles klases audzēkne Sofija Paula Timošenko kopā ar koncertmeistari Ritu Kočerovu, kā arī 3.akordeona klases audzēkne Valerija Silineviča un Rīgas Valsts tehnikuma Balvu teritoriālās struktūrvienības audzēkne Elīna Astreiko, kura piedāvāja noklausīties saksofona spēles priekšnesumu. Ar skaļiem aplausiem seniori sveica Balvu Sporta skolas dejotājus Deniju Sirmo un Sandi Krivišu. Kā vienmēr, ar apbrīnu klātesošie vēroja BPVV skolnieču darinātās tērpas kolekcijas "Vecais, labais jaunais kreklis" un "Linos sasējušies raksti", kā arī Lauras Circenes austos laktus. Senioru sirdis sasildija BPVV skolnieces Annas Marijas Runģes skaitītās dzejas rindas, kā arī pasākuma vadītāju, BPVV skolnieku Annas Loginas un Raivja Dokāna sirsnīgie vārdi. Daudz pacilājošu brīžu sagādāja skolas tautu deju kolektīva "Kastanis" uzstāšanās, kā arī kopā ar Kubulu pagasta deju kopām "Cielaviņa" un "Kubulinš" sagatavotās dejas. Savukārt kultūras nama vadītāja MAIJA LAICĀNE pārsteidza klātesošos ar sirsnīgu uzrunu, kurā vēlreiz apliecināja, ka dzīves pamatā ir labais. Viņa

aicināja biežāk meklēt labo sevi, kā arī būt pateicīgiem, ka mums ir tuvinieki un iespēja dzīvot savā tēvzemē. "Lai šis Adventes laiks jums ir gaidu, cerību, pārdomu un arī prieka pilns!" vēlēja kultūras nama vadītāja. Pasākuma noslēgumā pēc skolas direktore B.Vizules pateicības vārdiem visi klātesošie ar prieku nobaudīja uzņēmuma "Senda Dz" sarūpēto cienastu.

Jau trešo gadu veidojot pasākuma scenāriju, tā autore LAURA ZUJĀNE pauða gandarijumu par savas skolas kolektīvu: "Prieks, ka mums ir spēcīgs un vienots kolektīvs, labi skolnieki, spēcīgi skolotāji. Lepojos, ka strādāju šajā skolā. Esmu gandarīta, ka ar katru gadu koncerta apmeklētāju pulks palielinās un saņemam ļoti labas atsauksmes. Pēc koncerta cilvēki nāk un pateicas, saka labus vārdus, paužot cerību atkal atgriezties šeit nākamgad."

Koncerta apmeklētāja LARISA BISENIECE uz labdarības koncertu devās jau otro reizi. "Man patika viss," pēc pasākuma apgalvoja balveniete. Viņai Adverte ir klusuma un pārdomu laiks. Ziemassvētkos Larisa ļoti gaidījis atbraucam ciemos savas meitas un trīs mazbērnus, kuri izklīduši pa pasauli: "Meitas un mazbērni dzīvo dažādās vietās – Rīgā, Londonā, Liepājā. Priecājos, ja kāds no viņiem atbrauks. Ja arī ne, tiksimies citu reizi."

Savukārt LEONTĪNE LEIŠAVNIECE no Steķentavas šo koncertu apmeklē katru gadu: "Man šeit patīk sabiedrība un te valdošā Ziemassvētku noskaņa. Prieks, ka atnāk mācītāji, jo arī pati esmu tīcīgā." Īpašu baudījumu Leontīnei sagādāja tautu deju priekšnesumi, jo arī meita savulaik dejojusi Kubulu deju kolektīvā. Būdama divu meitu mamma un četru mazbērnu vecmamma, svētku reizē Leontīne ar vislielāko prieku satiks savas atvasītes. Šos Ziemassvētkus viņa ieplānojusi pavadīt meitas mājās Kubulos. Arī dāvanas jau sarūpētas un gaida pasniegšanas brīdi. Šajos svētkos viņas ģime-ne vienmēr pieturas pie tradīcijām – neizpaliek krāšņi izrotāta eglīte, oblādes izdalīšana pirms maltītes, kā arī mīelošanās pie bagātīgi klāta svētku galda un dzejolišu skai-tīšana, dāvanas saņemot.

Eleganti. Ar aizturētu elpu seniori vēroja sporta dejotāju Denijas un Sanda priekšnesumus.

Kā vienmēr - skaisti. Glīti noformētā zālē, pie grezni sapušķotas egles, labdarības koncerta skatītājus uzrunāja pasākuma vadītāji Anna Logina un Raivis Dokāns.

Foto - I.Tušinska

Kas var būt labāks par dziesmu? Ar vairākām skanīgām dziesmām seniorus sveici skolas vokālais ansamblis.

Foto - I.Tušinska

Labam garastāvoklim. Lai svētku gaidīšanas laiks būtu ne tikai pārdomām bagāts, bet arī priekpilns, skolas deju kolektīva jaunieši, apvienojoties ar Kubulu danču vedējiem, iepriecināja klātesošos ar humorplīnu priekšnesumu "Buobu deja".

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Foto - I.Tušinska

Gada tirgotājs Balvu novadā

Bez ģimenes atbalsta nekas neizdotos

Irēna Tušinska

Tuvojoties gada izskaņai, par tradīciju kļuvusi Balvu novada uzņēmēju tīkšanās pasākumā "Gada balva uzņēmējdarbībā", kura laikā sumina veiksmīgakos, perspektīvākos un godprātīgākos vietējā biznesa pārstāvju. SIA "Lekos" valdes priekšsēdētāja LUDMILA ŠUPILOVA, kura nesen pārņemusi vadības grožus no sava tēva, šogad uzvarējusi nominācijā "Gada tirgotājs". Taujāta, kā ar biznesa vadišanu izdodas savienot trīs nepilngadīgu meitu audzināšanu, jaunā sieviete apgalvo, ka tas iespējams, tikai pateicoties ģimenes, sevišķi mammas, atbalstam.

Lai gan kopš 2004. gada pēc augstākās ekonomista izglītības iegūšanas Rēzeknes Augstskolā Ludmila veikalā, kur tirgo lauksaimniecības tehniku, traktorus un to rezerves daļas, palīdzējusi, gan stāvot aiz letes, gan kārtojot grāmatvedību, viņa nevar sevi saukt par tehniskas dabas cilvēku. Sevišķi grūti bija sākumā, kad tētis uzticēja viņai pārdevējas darbu. Vēlāk, zināšanu bagāzai pieaugot, kļuva vieglāk. Tikai pēc tēva nāves Ludmila pārņēma uzņēmuma vadības grožus, mēģinot apvienot šo sarežģito uzdevumu ar trīs meitu audzināšanu. Tā kā jaunākajai no viņām aprītejuši tikai pieci mēneši, lielāko daļu vadītājas pienākumu šobrīd uzņēmusies Ludmilas mamma Jeļena.

Kā jutāties, kad pēc augstskolas tētis piedāvāja strādāt savā veikalā par pārdevēju, jo tas laikam nebija Jūsu dzīves aicinājums?

-Sākumā pietrūka zināšanu. Bija pat tā, ka raudāju, kad kaut kas neizdevās. Pēc tam tētis mani iemācīja, tāpat kā mammu. Lai gan nevaru teikt, ka aizraujos ar tehniskām lietām, darbam nepieciešamās zināšanas man ir. Protams, ar traktoriem joprojām esmu uz "jūs".

Sievietei, manuprāt, strādāt šajā jomā ir diezgan smagi...

-Darbs nav viegls, reizēm pat grūts. Protams, ir vīrieši, kuri palīdz kaut ko smagāku atnest, bet reizēm jāiztiekt bez viņiem. Citreiz gadās sarežģīti klienti. Cilvēki ir dažādi. Mana mamma ir daudz stiprāka. Šobrīd, kad esmu dekrēta atvālinājumā, viņa man ļoti palīdz.

Kā atšķiras Jūsu un tēva vadības stilš?

-Protams, esmu citādāka. Man vajadzētu būt stingrākai. Esmu diezgan maigas dabas, tāds ģimenes cilvēks. Tētis vienmēr teica, ka esmu taisnības cīnītāja. Man vajadzētu kļūt stingrākai, nedrīkstu būt pavisam mīkstčaulīga. Kamēr man ir mamma, jaunu viņai būt tai stiprajai. Kaut gan nevaru teikt, ka arī viņa ir pārāk šerpa, bet mammai ir lielāka dzīves pieredze.

Nebiedē, ka biznesā tomēr vajadzīga diezgan stingra roka. Kaut vai, lai atprasītu parādus?

-Protams, gadās, ka kāds klients iekavē maksājumu termiņus, pat gadiem ilgi nemaksā. Tas gan notiek reti. Saprotu, ka arī klientiem gadās problēmas, tādēļ citreiz gaidām pat gadu. Bet vispār mēs uzticamies klientiem, jo lielākoties visi maksā godīgi.

Uzņēmums dibināts 2001.gadā. Kā Jums izdevās pārvarēt 2008.gada krīzi, kad daudzi tirgotāji likvidēja savus veikalus?

-Mēs arī saskārāmies ar pamatīgām grūtībām. Nēmām bankas aizņēmumus, jo nespējām visu nomaksāt. Gāja visādi. Tagad situācija ir drusku uzlabojusies. Kamēr klientiem esam vajadzīgi, veikalu nelikvidēsim. Daudzi no viņiem par mums saka labus vārdus, droši vien ir arī tādi, kuriem kaut kas nepatīk, jo visiem izpatīkt nav iespējams. Pie mums brauc zemnieki arī no tālākām vietām - no Alūksnes, Gulbenes, pat Aizkraukles vai Rēzeknes.

Kā Jums izdodas savienot ģimenes dzīvi un meitu audzināšanu ar uzņēmuma vadīšanu? Īpaši tagad, kad jaunākajai ir tikai pieci mēneši?

-Pateicoties ģimenei. Mēs viens otram palīdzam. Kamēr jaunākā meita vēl maza, ļoti daudz palīdz mamma.

Ar kādām grūtībām šobrīd saskaras tirgotāji?

-Ar konkurenci. Mūsu mazajos Balvos ir trīs veikali ar līdzīgu sortimentu. Protams, arī internetveikalu tagad ir daudz. Par nodokļu sistēmu var teikt, ka tā patīk vai nepatīk, bet ir jāpielāgojas, jo nav jau citu variantu.

Vai atliek laiks kādiem valaspriekiem?

Foto - no personīga attīva

Saņem balvu. Šogad "Gada balvu uzņēmējdarbībā", nominācijā "Gada tirgotājs", ieguva Ludmilas Šupilovas vadītais uzņēmums SIA "Lekos", ko jau gandrīz divus gadus desmitus iecienījuši tuvākas un tālākās apkārtnes zemnieki.

-Pagaidām, kamēr bērni ir mazi, viņi ir mans hobījs. Citām nodarbēm neatliek laika. Ja gadās kāds brīvs brīdis, cenšamies visi kopā kaut kur aizbraukt. Esam bijuši Lietuvā, Igaunijā, Baltkrievijā. Siltajās zemēs pagaidām nē.

Ar ko aizraujas meitas?

-Anastasijai ir 17gadi. Viņa ir malacis, ļoti labi mācās. Vecākajai meitai patīk kulturoloģija, zīmēšana un mūzika. Viņa ir pabeigusi mākslas skolu, spēlē mūzikas skolas pūtēju orķestrī, dejo tautu dejas. Anastasija pagaidām gan nav izlēmusi, bet ir izteikusi vēlmi studēt Mākslas akadēmijā. Martai ir četri gadi, viņa mums ir dziedātāja, dzied ansamblī "Notiņas". Emīlijai vēl tikai pieci mēneši.

Kādu redzat sava uzņēmuma nākotni?

-Laiks rādīs. Varbūt kādreiz pārprofilēsimies. Viss mainās. Iespējams, pēc laika vairs nebūs pieprasījuma pēc mūsu pakalpojumiem. Ienāk aizvien vairāk jaunu traktoru, kuru rezerves daļas mēs netirgojam. Tagad atvērti daudzi servisa centri. Zemnieks nopērk jaunu traktoru, un viņu apkalpo firma, kas to pārdevusi. Mēs pārsvarā pārdodam detaļas vecajiem traktoriem.

Vai uzņēmēju ballē pasniegtā gada balva nominācijā "Gada tirgotājs" Jums nāca kā pārsteigums?

-Pērn arī bijām nominēti. Nominantu vidū bija arī citi labi uzņēmumi. Pat nedomāju, ka balvu saņemsim mēs. Protams, bija patīkami. Grūti pateikt, kāpēc izvēlējās tieši mūsu uzņēmumu. Varbūt vērtēja pēc apgrozījuma. Man teica, ka arī klienti par mums sniedz labas atsauksmes.

Mūsdienās daudzi dod priekšroku dzīvei galvas-pilsētā vai ārzemēs. Nekad neesat vēlējusies pārcelties uz citurienu?

-Kamēr bērni ir mazi, manuprāt, Balvi ir ļoti laba vieta, kur viņus audzināt. Mums ir mūzikas skola, mākslas skola, sporta skola. Viss atrodas tuvumā. Nav jāatprasās no darba, lai bērnu kaut kur aizvestu. Iespējams, kad bērni izaugs, nolemsim pārcelties kaut kur citur.

Līdz gadumai atlikušas vien pāris nedēļas. Ar kādam cerībām gaidāt Jaunā - 2020. - gada atnākšanu?

-Galvenais, lai nākamas gads nav sliktāks par šo. Vēlos, lai viss paliek tā, kā ir šobrīd.

Baltinavas novada domē

Ingrīda Zinkovska

28.novembra sēdes lēmumi

Likvidē adresi

Likvidēja adresi lauksaimniecībā izmantojamai zemes vienībai "Kastaņu mājas" Obeļovā, Baltinavas novadā.

Sadala īpašumus un piešķir nosaukumus

Sadalīja nekustamo īpašumu, atdalot zemes vienību 2,2 ha platībā. Atdalītajai zemes vienībai piešķira nosaukumu "Galotnes" un noteica zemes lietošanas mērķi - zeme, uz kurās galvenā saimniecīskā darbība ir lauksaimniecība. Atlikušajām nekustamā īpašuma zemes vienībām saglabāja līdz šim noteiktos zemes lietošanas mērķus. Tāpat atļāva no nekustamā īpašuma "Amatnieki" atdalīt zemes vienību 2,71 ha platībā, piešķirot jaunizveidotajam nekustamajam īpašumam nosaukumu "Amatnieki Agro". Atdalītajai zemes vienībai noteica zemes lietošanas mērķi - zeme, uz kurās galvenā saimniecīskā darbība ir lauksaimniecība. Atlikušajām nekustamā īpašuma zemes vienībām saglabāja iepriekš noteiktos zemes lietošanas mērķus. Sadalīja nekustamo īpašumu "Ķiševka", no īpašuma atdalot zemes vienību 3 ha platībā. Atdalītajai zemes vienībai piešķira nosaukumu "Ķiševka 1" un noteica zemes lietošanas mērķi - zeme, uz kurās galvenā saimniecīskā darbība ir lauksaimniecība. Atlikušajām nekustamā īpašuma zemes vienībām saglabāja iepriekš noteiktos zemes lietošanas mērķus.

Piešķir nosaukumus pašvaldības zemēm

Pašvaldībai piekritīgajām zemes vienībām piešķira nosaukumus "Virsotnes", "Augstienes" un "Upenāji 1".

Pievienos valsts robežjoslai

Nolēma pievienot valsts nekustamajam īpašumam "Valsts robežas josla Baltinavas novadā" sešas zemes vienības: 2,20; 10,6; 2,90; 15,7; 9,60; 5,50 ha platībā.

Apstiprina izsoles rezultātus

Apstiprināja Baltinavas novada pašvaldībai piederošā nekustamā īpašuma "Tireļi" novembrī notikušās izsoles rezultātus (izsolē nosolitā cena EUR 4 586,09). Nolēma pārdot izsoles uzvarētājam pašvaldībai piederošo īpašumu par nosolīto cenu. Izsoles rezultātā iegūtos līdzekļus ieskaitīs pašvaldības pamatbudžetā.

Atteica maksāt pa dalām

Atteica personai, kura iegādājās nekustamo īpašumu "Tireļi", pirkuma maksu samaksāt pa dalām.

Anulē deklarēto dzīvesvietu

Anulēja personas deklarēto dzīvesvietu Baltinavas novadā, lēmumu nosūtot LR Iekšlietu ministrijas Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Balvu nodaļai.

Izdara izmaiņas darba laikā

Noteica pašvaldības administrācijas darba laiku, sākot ar 2020.gada 1.janvāri. Katru darbdienu domes administrācija darbu sāks plkst. 8.30. Otrdiens, trešdiens un ceturtiens darba laiks beigsies plkst. 17.00, pirmdiens – plkst. 18.00, bet piektdiens – plkst. 16.00. Pusdienu pārtraukums no plkst. 13.00 līdz 13.30.

Vēlas iegādāties inventāru

Piešķīra no Baltinavas pašvaldības pamatbudžeta līdzekļiem dalībai LAP 2014.-2020.gadam pasākuma 19.2 "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" rīcībā 2.6. "Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana vietējiem iedzīvotajiem" projektā "Aušanas inventāra iegāde Baltinavas novadam", nodrošinot projekta īstenošanai finansējumu 5314 eiro (bez PVN) apmērā. EFLA finansējums - 4500 eiro, domes finansējums - 814 eiro. Tāpat piešķīra no novada pašvaldības pamatbudžeta līdzekļiem dalībai LAP 2014.-2020.gadam pasākuma 19.2 "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" rīcībā 2.1. "Vietējās teritorijas, ieskaitot dabas un vietējās kultūras mantojuma objektus, sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai" projektā "Akustiskās sistēmas iegāde Baltinavas kultūras namam kultūras dzīves dažādošanai un kvalitātes uzlabošanai", nodrošinot projekta īstenošanai Baltinavas novada pašvaldības finansējumu 623 30 eiro apmērā. ELFLA finansējums - 5636 eiro apmērā.

Aptur attīstības programmas izstrādi

Apturēja Baltinavas novada attīstības programmas 2019.-2025.gadam izstrādi līdz Administratīvi teritoriālās reformas pabeigšanai.

* Turpinājums 15.lpp.

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Zinātne

- ⊖ Zinātnieku kvēlakās vēlmes 20 gadiem. *Saules degviela, malārijas izskaušana un teorija par visu – palūkojies zinātniekiem pār plecu, kad viņi pieraksta lielākās vēlmes nākamajai desmitgadei.*
- ⊖ Virusi ārstes cukura diabētu. *Zinātnieki izstrādā metodi, kas, iespējams, izskaudīs 1. tipa cukura diabētu. Slimnieku organismā ievadīs genētiski modifīcētu virusu.*
- ⊖ Pagātnē iezīmē klimata nākotni. *Zemeslodes klimats mainās nebūt ne pirmo reizi. Mūsu planēta ir piedzīvojusi vairākas klimata krīzes, un zinātnieki izmanto pagātni gluži kā kristāla bumbu, kas palīdz ielūkoties klimata nākotnē.*
- ⊖ Dzīvnieku pasaule liek lietā ķīmiju. *Skābe pret nezālēm, eliksīrs, kas sekmē auglību, un kodīgu dūmu mākoņi – atliek vien pabrinīties, kad dzīvnieki liek lietā savas ķīmiķu spējas.*
- ⊖ Krūtis sarausies mākslīgā sirds. *Cīņā pret sirds un asinsvadu slimībām – visbiežāko nāves cēloni pasaulei – ir gatavi iesaistīties roboti, printeri un moderni mehānismi.*
- ⊖ Nākotnes vadošais teleskops. *NASA lielais Džeimsa Veba teleskops vēl nav pabeigts, bet amerikāņu kosmosa izpētes organizācija jau sākusi apzināt, kurš varētu būt tās nākamais flagmanis.*
- ⊖ Atklājumi pasaulei. *Izlūklidmašīna monitorē milzu negaisus. Zemkopība ir ietekmējusi mūsu valodu. Strāvas impulsi ārstēs narkomānu.*
- ⊖ Jautājumi un atbildes. *Vai embrija šūnas var pārceļot uz māti? Kāpēc Ziemassvētku salas krabji ik gadu ceļo? Kā pārliecības skaitītāja rādījumu pareizību?*

Una

- ⊖ Vita Vārpīja: "Esmu sapratusi, ka savā vecumā joprojām spēju iemīlēties. Nebiju pārliecīnāta, vai vēl spēju kam tādam ļauties. Spēju. Un tas ir tik skaistīt!"
- ⊖ Pēteris Sproģis: "Dažas dienas vēroju lavīnu, kas gāzās, un zināju, ka tā beigsies, ka jāievēl elpa un jāpeld pa to mēslu upi. Bet vienā brīdi sapratu, ka tā nav cena, kuru vēlos maksāt."
- ⊖ Drosme mainīt dzīvi. *Bailes ir tikai signāls.*
- ⊖ Ziemassvētkos dzimušie. *Aizrautīgi stāsti jautriem piedzīvojumiem.*
- ⊖ Uzveikusi slimību un visnegaidītākajā brīdi satikusi dzīves lielo mīlestību – ārstu, pie kura nosūtīta vien nejaušības pēc. *Evijas Ābeles dzīvesstāsts.*
- ⊖ Svētku stils. *Gatavojamies ballēm un ballītēm.*
- ⊖ Svētku grims. *Aktuālas tendences un risinājumi.*
- ⊖ Interjers. *Romantiskais dzīvoklis Rīgas centrā.*
- ⊖ Receptes. *Svētku ēdiens.*
- ⊖ Cukura lietošana uzturā un tā veselīga alternatīva.
- ⊖ Ceļojuma piedzīvojumi Ziemeļsumatrā.

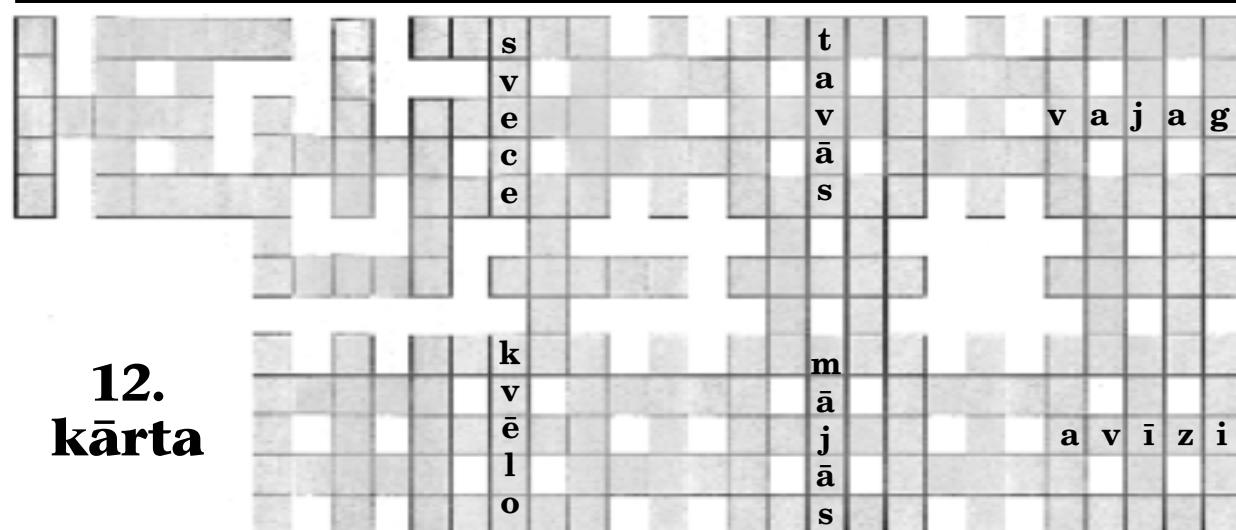
Ilustrētā Junioriem

- ⊖ Suņi palīdz – kā četrkājainie mīluļi nāk talkā cilvēkiem.
- ⊖ Fotostāsta uzzini, kā dzīvnieki pielāgojas ziemai.
- ⊖ Uzzini, kāda ir jaunā Harija Potera grāmata.
- ⊖ Doma laukums Vecrīgas centrā.
- ⊖ Zinātnieki atdzīvojas komiksos.
- ⊖ Plakātā – dzejolis Ziemassvētkiem.
- ⊖ Dari pats: rūķu darbnīca svētkiem.
- ⊖ Kā pēta asteroīdus.
- ⊖ Jancigie pasākumi par godu svētkiem.
- ⊖ LEGO klucišu stāsts.
- ⊖ "Fizmix.lv" audzē kristālus.
- ⊖ Karatē sacenšas labākie.
- ⊖ Izcep piparkūku kēksiņus.
- ⊖ Atbildes uz lasītāju uzdotajiem jautājumiem. *Kā izzuda inki? Kas notiek ar vecajiem telefona numuriem? Kā radās Bārbija? Vai pats vari izlemt, kā rīkoties ar kabatas naudu? Kāpēc jāraud, griežot sīpolus? Kā rodas čiekuri? Cik ātri zemūdenēs sāk trūkt skābekļa? Kāpēc Ziemassvētku vecīti ved ziemeļbrieži? Kāpēc tagad ir citādas spuldzītes nekā kādreiz? Kā tapa elektriskais apgaismojums?*

Maģiskie vārdi

Uzdevums: visus maģiskos vārdus ierakstīt krustvārdu miklai līdzīgā tabulā. Uzvarētāju gaida pārsteiguma balva.

**12.
kārtā**

Aloja – Andri - anulē - asaka – asina – cauna – divas - domas - Elina – eseja – ienāk - iesmi - impro - kaste – kauli - kauss – Krēta - kurus - laiva – lāvas – ļauna - meklē - malas – malka - mapes - masts – māsas – metri - mieži – mīkla - murds – pakas – parīt - pilis - plecs - pasts - raiba - rampa – sasit – savas – satur – sauss – sākas – sejas – sekas – sekta - seska - sestā - sievu – sista - sisti - skaļa - skata - spēle – stepē - stils – taisa – talku – Tigrā – tilta – tinte – triņi – tūlīt - vējos

Jūsu atbildes tiek gaidītas "Vaduguns" redakcijā, Teātra ielā 8, līdz 10.janvārim.

Maģisko vārdu miklu atrisināja: G.Amantovs, Z.Pulča, S.Sirmā, L.Krilova, A.Ruduks, St.Lazdiņš, M.Pretice, S.Sirmā (Balvi), B.Sopule (Vīksna), V.Ločmele, V.Kupčs (Lazdukalns), A.Mičule (Tilža), D.Zelča (Krišjāņu pagasts), N.Mantone (Bērzkalnes pagasts).

11.kārtā veiksme uzsmaidiņa VITĀLIJAM KUPČAM no Lazdukalna pagasta. Pēc balvas griezties redakcijā (līdzi nemēt personu apliecinōšu dokumentu).

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu.
Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlamas - tālrūnis).

Šovasar Balvos. Iesūtīja Andris no Balviem.

Pie Staņislava. Iesūtīja Rihards no Balvu novada.

Vilakas iemītnieks. Iesūtīja Pēteris no Vilakas novada.

Pirms gada Balvos. Iesūtīja Artūrs no Balviem.
Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Tiesu lietas lesaista paziņu zādzībā

Rēzeknes tiesā izskatīta un stājies spēkā spriedums krimināllietā par svešas kustamas mantas slepenu nolaupišanu (zādzību) nelielā apmērā Balvos.

Šī gada 7.maijā pulksten 19.40 ANDRIS SALMANIS kopā ar paziņu, kura personība pirmstiesas kriminālprocesā nav noskaidrota, iegāja veikalā "Labais" Balvos. Vīrietis, ar mērķi izdarīt preču zādzību, lika paziņam ielikt iepirkumu grozā preces par kopējo summu 19,10 eiro: viena litra tilpuma pudeli degvīna "Koskenkorva Blueberry" 14,99 eiro vērtībā, 400 gramus desas "Maskavas" 1,75 eiro vērtībā un vienu iepakojumu kūpinātas cūkgājas karbonādes "Nākotne" 2,36 eiro vērtībā. A.Salmanis ar iepirkumu grozu piegāja pie veikala kases un apzinoties, ka par precēm netiks samaksāts, jo skaidras naudas viņam nebija, bet maksājumu karte nebija derīga izmantošanai, uzrādīja preces pārdevējai - kasieri. Kamēr veikala darbiniece izdrukāja čeku un nosauca A.Salmanim par pirkumu samaksājamo summu 19,10 eiro, šī vīrieša paziņa, viņam redzot, salika preces maisiņā un no veikala aizgāja. A.Salmanis izliekoties, ka maksās par precēm, ievietoja terminālā viņam piederošo nederigo Citadeles bankas maksājumu karti, kas bija bloķēta 2016.gada 31.augustā uz zvērinātā tiesu izpildītāja rikojuma pamata un kopš tā laika netika izmantota. Turpinājumā A.Salmanis veica darbības, kas veikala darbinieci lāva domāt.

Apsūdz par slepkavību organizēšanu

“Latvijas Avīze” publicējusi rakstu “Jānis bija jāuzspridzina divu dienu laikā... Apsūdz par cilvēku spridzināšanu”. Tajā laikraksts vēsta par Zemgales rajona tiesā Dobelē sākušos tiesvedību pret 55 gadus veco bijušo balvenieti AIGARU DORTĀNU, kuru, kā norāda laikraksts, apsūdz par slepkavību organizēšanu - cilvēku spridzināšanu.

Spridzeklis nokrita

"Latvijas Avīze" raksta: "Apsūdzētais savu vainu noliedz sakot, ka spridzināšanu uz savu roku organizēja un veica viņa mīessargs Konstantīns Sisujevs. Apsūdzībā norādītie divi notikumi ir diezgan seni. Pirmais notika 2002.gadā. Kā teikts apsūdzībā, vispirms tā gada aprīlī Dортāns par atlīdzību piedāvāja Sisujevam Ogrē uzspridzināt Gintu Rudzīti. 2002.gada 1.augustā Ogrē ieradās arī Dортāns, kurš ieveda Sisujevam granātu "F-1", spridzināšanas mehānismu "UZRGМ", divus 250 gramu trolītu gabalus, magnēta pusgredzenus un mobilo tālruni "Nokia 7110". Sisujevs no šīm mantām uztaisīja spridzināšanas ietaisi, ko var aktivizēt ar mobilā tālruņa palīdzību no jebkura attāluma. Naktī Sisujevs šo ietaisi piestiprināja Rudziša automobiļa "Toyota Land Cruiser" apakšā - zem vadītāja sēdvietas. No rīta, neilgi pirms deviņiem, Rudzītis sāka braukt, taču spridzeklis nokrita turpat pilsetā - Grīvas prospektā un Pirts ielas krustojumā. Dортāns, to nezinādams, 25 minūšu laikā piecas reizes zvanīja uz spridzekli, taču tas tehnisku iemeslu dēļ neuzsprāga. Nākamā spridzināšana jau bija veiksmīgāka. No apsūdzības izriet, ka 2003.gada jūnijā Dортāns uzķūdīja Sisujevu par samaksu uzspridzināt uzņēmēju Jāni (vārds mainīts). Taču, kā secināts ekspertīzē, sprāgstvielas daudzums un sprādziena jauda bija nepietiekama, lai Jāni nogalinātu. Viņš gan guva smagus miesas bojājumus, taču izdzīvoja."

Kā raksta "Latvijas Avīze", spridzinātājus atrada un tiesāja. Vairāki laikraksta publikācijā minētie cilvēki tika tiesāti arī par ciemtu noziegumiem: spridzināšanu Balvos, nelikumīgu ieroču turēšanu un lietosanu utt. Savukārt A.Dortāns, kā norāda laikraksts, aizmuka uz Krieviju, vēlāk uz Abhāziju, un 2006.gadā tika izsludināts meklēšanā. Šogad A.Dortānu Krievija izdeva. Viņš pats "Latvijas Avīzes" žurnālistam gan apgalvo, ka padievis un tādējādi labprātigi atgriezies Latvijā.

Informē policija

Laikā no 9. līdz 15.decembrim Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā sastādīti trīs protokoli par atrašanos alkohola reibumā sabiedriskā vietā un reģistrēti trīs ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem. Divas reizes policisti izbrauca uz sadzīves rakstura konfliktu gadījumiem, vēl divas reizes - uz ģimenes konfliktiem. Par transportlīdzekļa vadīšanu alkoholisko dzīrienu iespāidā sodīti divi cilvēki. Tāpat reģistrētas divas zādzības un veiktas četras reģistrācijas par akcīzes preču nelikumīgu aprīti.

veikus eitrus reģistrācijas par akcīzes precu neikumiņu aprūpi.

ka pirkums tiek apmaksāts, tādējādi dodot iespēju savam pažīnājam netraucēti ar nozagtajām precēm aiziet no veikala. Nederīgā maksāšanas līdzekļa dēļ maksājums tika atteikts, un arī A.Salmanis no veikala aizgāja, nenosaucis ne savus, ne personas, kura aiznesa nozagtās preces, datus. Tādējādi A.Salmanis nozaga svešu mantu, nodarot SIA materiālo zaudējumu 19,10 euro apmērā. Ar savām darbībām A.Salmanis izdarīja tīšu mazāk smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā - par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā, par ko soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz vienam gadam vai ar īslaicīgu brīvības atņemšanu, vai ar piespiedu darbu, vai ar naudas sodu.

ību organizēšanu

Kas ir Dортāns?

Par A.Dortānu "Latvijas Avīze" raksta sekojoši: "Līdz ar Latvijas neatkarības atgūšanu Balvu pusē nodibināja zemnieku saimniecību un apstrādāja zemi, izstrādājis mežu – simtiem hektāru. Balvos piederēja katlumāja, gādājis ļaudim siltumu mājokļos. Uzskata, ka no viņa kaut kam vajadzējis tikt valā arī katlumājas dēļ. Latvijā piederēja arī rūpniča. Apsūdzētajam ir divas augstākās izglītības. Latvijā atgriezās labprātīgi, jo gribēja sakārtot attiecības ar valsti un sabiedrību. Abhāzijā palikuši bērni, māja." Par A.Dortānu "Latvijas Avīzei" pastāstīja arī kāds Balvu politiķis. "Nebija politiski aktīvs. Biznesā ienāca ar lielu švunku, bet pietrūka pacietības un finansiālā pamata. Par to, ka apstrādāja zemi bez Eiropas atbalsta, cepuri nost! Bet par to, ko par Dортānu runāja pilsētā... Nu, daudz ko runājā...", tā minētais Balvu politiķis. Savukārt pašreizējais Valsts policijas Balvu iecirkņa Kārtības policijas nodaļas priekšnieks Modris Zākis laikrakstam pastāstīja, ka laiks pēc neatkarības atgūšanas Balvu pusē nebija viegls. "Daudzi cilvēki darbojās tādā kā pelekajā zonā un par daudziem šo to runāja, bet es kā policists varu izteikties tikai par pierādītām lietām. Tajā laikā biju ceļu policists un Dортānu atceros kā emocionālu un skaļu, kad rakstīju viņam protokolus. Viņš neizvairījās no atbildības, tikai blāva un sita ar kulaku pa automobiļa virsbūvi. Bet es nebaidījos, un viņš man pāri nedarija," tā M.Zakis.

Jāpiebilst, ka A.Dortāna krimināllietā viens no lieciniekiem ir nu jau visā Latvijā pazīstamais Balvu novada Bērzkalnes pagasta iedzīvotājs un A.Dortāna bijušais biznesa partneris Gunārs Sārtaputns, kurš atpazīstamību izpelnījās ar dalību šovā "Saimnieks meklē sievu". "Bijām kompanjonī gan zemes apstrādē, gan meža izstrādē, uz Somiju sūtījām papīrmalku. Dortāna sliktākā ipašība bija dzīvošana uz parāda. Par to arī plēsāmies, šķīrämies un atkal saimniekojām kopā, atkal šķīrämies. Tad Dortāns sasaistījās ar reketu, brauca uz Rīgu izsist parādus un nodarboties ar citām nesmukām lietām. Cik sapratu, arī man viena sprāgstvielu briketīte bija paredzēta... Bet nenoliedzamī Joti uzņēmīgs cilvēks. Kā mācēja, tā pelnīja," sarunā ar "Latvijas Avizes" žurnālistu vērtē G.Sārtaputns.

Tiesvedība turpināsies janvārī ar 19 liecinieku uzklausīšanu.

policija

Savukārt 15.decembrī Baltinavā 1964.gadā dzimis vīrietis 0,7 promiļu alkohola reibumā vadīja automašīnu. Abos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Aizvadītajās dienās reģistrēti arī gadījumi, kad cilvēki atradās kunga prātā publiskā vietā. Proti, 13.decembrī 1970.gadā dzimis vīrietis atradās 3,18 promiļu alkohola reibumā veikala telpās Balvos. Dienu vēlāk, 14.decembrī, policija reģistrēja vēl vienu līdzīgu pārkāpumu. Spēcīgā dzērumā - 3,44 promiļu reibumā - sabiedriskā vietā Balvos atradās 1970.gadā dzimis vīrietis. Arī šoreiz abos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Informē CSDD

Darba laiki svētkos

Informācija par VAS “Ceļu satiksmes drošības direkcija” (CSDD) darba laikiem qadumijā.

- **22.decembris (svētdiena):** strādā tehniskās apskates stacija Rīgā, Antenas ielā 2, no pulksten 8 līdz 16.
 - **23.decembris (pirmdiena):** darba diena par vienu stundu īsāka. **Balvu tehniskās apskates stacija strādā no pulksten 8.30 līdz 16.**
 - **24.decembris (otrdiena):** CSDD klientu apkalpošanas centri slēgti.
 - **25.decembris (trešdiena):** CSDD klientu apkalpošanas centri slēgti.
 - **26.decembris (ceturtdiena):** CSDD klientu apkalpošanas centri slēgti.
 - **27.decembris (piektdiena):** CSDD klientu apkalpošanas centri atvērti. **Balvu tehniskās apskates stacija strādā no pulksten 8.30 līdz 17.**
 - **28.decembris (sestdiena):** strādās tās tehniskās apskates stacijas, kurām sestdienas ir darba diena. **Balvos nestrādā.**
 - **29.decembris (svētdiena):** strādā tehniskās apskates stacija Rīgā, Antenas ielā 2, no pulksten 8 līdz 16. **Balvos nestrādā.**
 - **30.decembris (pirmdiena):** darba diena par vienu stundu īsāka. **Balvu tehniskās apskates stacija strādā no pulksten 8.30 līdz 16.**
 - **31.decembris (otrdiena):** CSDD klientu apkalpošanas centri slēgti.
 - **1.janvāris (trešdiena):** CSDD klientu apkalpošanas centri slēgti.
 - **2.janvāris (ceturtdiena):** CSDD klientu apkalpošanas centri atvērti. **Balvu tehniskās apskates stacija strādā no pulksten 8.30 līdz 17.**

Nodilušas riepas arī Kurzemes reģionā

Cēlu satiksmes drošības direkcija (CSDD) un Valsts policija (VP) turpina transportlīdzekļu pārbaudes, pastiprināti pievēršot uzmanību automobilu riepu stāvoklim.

No 878 pārbaudītajām automašīnām Kurzemes reģionā 28 spēklatiem konstatēja satiksmei neatbilstošas riepas. Reida laikā uz viena automobiļa CSDD un VP darbinieki atklāja trīs pilnībā nodilušas (pat ar atdalījušos protektora slāni) ziemas riepas un vienu nodilušu vasaras riepu. Šim automobilim uzreiz atņēma numura zīmes, anulēja tehniskās apskates uzlīmi, kā arī piemēroja naudas sodu, tādējādi novēršot šāda auto dalību satiksmē. Savukārt pārējiem automobiļiem anulēja tehniskās apskates uzlīmi un piemēroja naudas sodu.

CSDD atgādina, ka ziemas riepām, kas uzstādītas vieglajiem automobiļiem, jābūt vismaz 4 mm protektoram; ziemas riepām, kas uzstādītas kravas automobiļiem ar pilnu masu līdz 3,5 t, vismaz 4 mm; jebkurām riepām, kas uzstādītas kravas automobiļiem ar pilnu masu lielāku par 3,5 t, vismaz 2 mm; jebkurām riepām, kas uzstādītas autobusiem ar pilnu masu lielāku par 3,5 t, vismaz 3 mm. Turklāt riepai nedrīkst būt kordu atsedzošs bojājums (iegriezums, plisums un tml.), atdalījies protektora slānis, vecuma dēļ radušās plaisas, atdalījies protektors vai sānu aizsargslānis, korda plisuma izraisīta riepas deformācija. Tāpat, kaut arī transportlīdzekļu riepu vecums Latvijā nav ierobežots, CSDD autovadītājus tomēr aicina neizmantot riepas, kas vecākas par 5 līdz 6 gadiem.

Nemot vērā pārbaudēs konstatēto baiso realitāti uz ceļa, CSDD un VP turpinās reidus, rūpējoties par satiksmes drošību ziemas apstāklos.

Informē ugunsdzēsēji

Deq škūnis

No 11. līdz 12.decembrim Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Latgales reģiona brigāde saņēma trīs izsaukumus - divus uz ugunsgrēku dzēšanu, vienu uz glābšanas darbiem. Ugunsdzēsēju glābēju palidzība bija nepieciešama arī Viļakas novada Medņevas pagastā, kur dega šķūnis 30m^2 platībā.

Kurā virzienā iesim un investēsim onkoloģijā

Prof. Mārcis Leja: saslimšanu ar vēzi provocē laba dzīves kvalitāte

Septembra sākumā Briselē uz pirmo sanāksmi pulcējās Eiropas Vēža misijas padome, kurā Latviju pārstāv Latvijas Universitātes (LU) profesors un LU Kliniskās un profilaktiskās medicīnas institūta direktors Mārcis Leja. Padome izveidota ar mērķi ieviest un izmantot zinātnes atklājumus praksē, kā arī skaidrot tos plašākai sabiedribai. Vairāk par vēža izpēti, jaunām tehnoloģijām un situāciju Latvijā stāsta profesors Mārcis Leja.

Profesor, kāds ir galvenais misijas uzdevums?

-2021.gadā tiks uzsākts jaunās zinātniskās programmas plānošanas periods Eiropā turpmākajiem septiņiem gadiem. Eiropas Vēža misijas padome jaunajā "Horizon Europe" ir paredzēta, lai definētu stratēģiju Eiropas Komisijai par to, kurā virzienā iesim un investēsim saistībā ar onkoloģijas jautājumiem. Šie jautājumi šobrīd ir pacelti visaugstākajā līmenī visā medicīnā. Tā ir arī vienīgā misija medicīnas un biomedicīnas jomā.

Tāda pieeja bijusi arī citviet pasaulei, tostarp Amerikā, bet Eiropas Savienībai tas ir kas pilnīgi jauns. Tas balstās uz specifisku teoriju, un kā piemērs šajā gadījumā varētu būt amerikāņu plāns nokļūt uz Mēness. Tas bija viņu misijas uzdevums, bet to, kā tas tika realizēts, ir cits jautājums. Uzdevums jau lielā mērā ir definēts, to nosaka Eiropas Komisija. Būtisks faktors tam ir tas, ka tā nav tikai zinātne. Ir ļoti daudz iedzīvotāji iesaistes un prakses, lai netiktu izveidota vien augsta līmeņa bāzes zinātne, kurai tuvāko 30 gadu laikā nebūs pielietojuma. Šajā gadījumā, šajā nosacīti īsajā laikā, ir jāpānāk reālais rezultāts. Šis ir tas salīdzinājums ar nokļūšanu uz Mēness. Un misijas uzdevums ir to panākt – rezultātu, kas šķiet neticams, bet ir jāpānāk.

Ko iedzīvotāji iegūs no jaunās padomes veikuma?

-Šobrīd ir ļoti grūti to precīzi definēt, jo misijas stratēģija joprojām tiek izstrādāta. Būtu pāragri kaut ko teikt, kamēr tas nav misijas ietvaros akceptēts. Bet pamatā gan varu minēt, **ka pamatmērķis būtu novērst saslimstību un mirstību onkoloģijā, ko ir iespējams novērst.** Novērst novēršamo. Tas saistās gan ar veseligu dzīvesveidu, gan fiziskām aktivitātēm, gan kaitīgo paradumu ierobežošanu, bet tikpat labi ar skrīningu, tikpat labi ar ģenētiku saistītām jomām, ar medikamentu pīejamību. Protams, jebkurai valstij un visai Eiropas Savienībai finansējums ir ierobežots, tas nekad nav neizmērāms, tāpēc saprotams, ka visu uzreiz nebūs iespējams panākt, bet tieši ietekmēt tos procesus, kas ir ietekmējami. Tas pilnīgi noteikti ir iespējams.

Tas varētu vistiešākā mērā ietekmēt arī Latviju. Protams, jebkurai dalībvalstij ir iespēja izšķirties par to, kā kas tiek darīts un kā tērēti līdzekļi. Vai tērē pragmātiski un plānveidā, vai tērē, pamatojoties uz politiku garastāvokli. Tās ir iespējas, pilnīgi noteikti, arī Latvijā ļautu daudz ko sakārtot.

Kāpēc aizvien pieaug vēža pacientu skaits?

-Viens no būtiskajiem faktoriem ir tas, ka cilvēks dzīvo labāk un ilgāk. Vairāk cilvēku atrodas vienā teritorijā. To nevar teikt par Latviju, bet citām, pēc iedzīvotāju skaita lielām valstīm un pilsētām. Saslimstībām ir tendence iet vairākos virzienos. Pārsvārā vairumam jaundabīgo slimību ir tendence pieauga. Ja cilvēks dzīvo ilgāk un iedzīvotājiem labāk veicas

ar citu slimību ārstēšanu, piemēram, kardioloģijas jomā, mūža garums pasaulei un Eiropā palielinās, līdz ar to arī tas palielina risku saslimt. Iepriekšminētā kardioloģijas joma ir spērusi milzīgu soli uz priekšu. Vairāk cilvēku pārdzīvo tās nopietnās problēmas, ar ko agrāk mira, piemēram, sirds un asinsvadu slimībām. Ne tikai statistiskie rādītāji pieaug, bet arī risks iedzīvoties vienā vai otrā saslimšanā, un diemžēl šīs ļaundabīgas saslimšanas ir vienas no tām.

Minējāt jauno skrīninga metodi. Pastāstiet, lūdzu, par to vairāk.

-Protams, iespējams daudz ko novērst, pirms saslimšana ir notikusi, kaut vai ar veselīga uztura un dzīvesveida palīdzību. Eiropā kā sliktais piemērs stipri vien tiek pieminētas Latvijas un Igaunijas diskusijas alkohola nodokļa jomā, kas nav pieņemams un saprotams. Nākamais etaps ir gan skrīninga, gan agrīno slimību noteikšana. **Nenoliedzami, agrīnāk noteikta slimība, arī jaundabīga slimība, vairumā gadījumu ir daudz efektīvāk ārstējama, nekā novēloti atklāta slimība.** Skrīnings ir viens no veidiem, un tas attiecas uz veseliem cilvēkiem, pirms slimība vēl ir sevi parādījusi, un cilvēks to spēj sajust. Tātad, kad cilvēkā jau problēma mājo, bet viņam par to nav ne jausmas, skrīnings palīdz šo problēmu atklāt ātrāk. Misijas kontekstā skrīningam arī ir pievērsta ļoti liela uzmanība, turklāt visos etapos. Par etapiem runājot, sākotnēji minēju valsts atbildību un sistēmas sakārtošanu. Latvijai vēl ir daudz kas darāms, un nedrīkst visu vainu novelt uz cilvēkiem, ka viņi neapzinīgi daudz kur nepiedalās. Pirmais jautājums ir par to, vai valsts ir izdarījusi visu, kas tai jāizdara. Un tā šobrīd nav.

Kas vēl sistēmā ir jāsakārto, lai varam runāt par tās pietiekamo kvalitāti?

-Nepieciešams sakārtot sistēmu, ieviešot kvalitātes kritērijus visās Eiropas Savienības dalībvalstīs. Lai lietas tiktu darītas tāpēc, ka esam pārliecīni par kvalitāti, nevis darišanas pēc. Iet šajā virzienā būs viens no misijas mērķiem. **Eiropas Komisijas prezidente ir deklarējusi, ka viens no viņas uzdevumiem būs cīņa ar vēzi.** Ir paredzēts, droši vien tuvākajā gada laikā, ka taps ES vēža plāns – rekomendācijas visām ES dalībvalstīm par to, kā rīkoties, lai maksimāli efektīvi panāktu uzlabojumus.

Es parasti saku, ka dažkārt misijas orientējas uz neiespējamā realizešanu vai šķietami neiespējamā realizešanu. Skrīninga jomā – lai visas dalībvalstis izpilda elementāros kvalitātes kritērijus, kādus ir noteikušas standarta vadlīnijas un principi. Šobrīd tas nenotiek ne tikai Latvijā, bet arī daudzās citās valstīs.

Eiropas Savienība pašlaik iesaka tikai trīs audzēja skrīningus, ceturtais vēl top. Runa un akcents varētu būt uz individualizētu skrīningu, bet līdz tam mums vēl ļoti tālu jāaug. Ja mēs runājam par gaistošo markiera tēmu (nanosensoru tehnoloģiju, kas nosaka izelpas gaistošas organiskās vielas), tā varētu atbilst vienai no metodēm, kas potenciāli izmantojama agrīnai diagnostikai, skrīningam, kuras pamatā ir slimības noteikšana, pamatojoties uz izelpas gaisa analīzi.

Kā īsti tā darbojas?

-Izelpas gaisa analīze pamatojas uz to, ka to metabolījas

procesu skaitā, kas notiek organismā, var būt arī audzējs. Tas eventuāli rada ķīmiskus savienojumus, kas caur asinsriti var nokļūt izelpas gaisā. Protams, tādus marķierus var meklēt uz ādas, urinā, izkārnījumos un daudz kur citur. Tas skan ļoti nereāli, bet tas ir pierādījies jau daudzviet pasaulē krietni pasen. **Piemēram, apmācīti sunīši var diezgan precīzi saost vienu vai otru slimību, ieskaitot audzēju.** Tie nav anekdotiski ziņojumi, bet ļoti nopietni zinātniskas publikācijas. Dažās valstis to izmanto arī praktiskiem mērķiem, piemēram, Japānā, Izraēlā. Cilvēka doma bija – vai to, ko spēj dzīvnieciņš, var iemitināt kādā tehnoloģiskā risinājumā. Darbs pie izelpas potenciālas izmantošanas slimību noteikšanā notiek sen, bet jāsaka, pēdējo 10 gadu laikā ir noticis krietni liels progress. Šajā laikā arī mums ir paveicies iesaistīties procesā ar pasaules vadošajiem centriem. Tas, protams, arī mums šķiet interesanti.

Principi izelpas analīzē ir divējādi. Ir metodes, kas ļauj noteikt konkrētās ķīmiskās vielas, kas var būt simtiem un tūkstošiem, un tad cestīties atšķirēt, kura no tām varētu būt saistīta ar konkrēto procesu. Un nebūt ne visām ir skaidrs, kāds biokimiskais process tām ir apakšā un kāpēc viena vai otra varētu raksturot audzēju.

Ātra pieeja ir pavisam atšķirīga. Pieejā izmanto izelpas specifiskos sensorus – mākslīgos sunīšu degunus. Sākumā tos apmāca, gluži kā dzīvnieku, norādot, kuri ir tie slimie un veselie. Kad tas ir izdarīts un tiek dots uzdevums atšķirt, kurš ir slims un kurš – vesels, izrādās, ka ne tikai sunītis to spēj, bet arī tehnoloģiskā iekārta diezgan augstā līmenī un kvalitātē. Protams, ir daudz tehnoloģisko aspektu, kas vēl jārisina, un viss nav tik ideāli. Piemēram, to, ko spēj viena iekārta, nespēj otra, un kā tad atšķirt, kura ir tā labāk un kā pareizāk to apmācību veikt – tas ir zinātnisko pētījumu mērķis šobrīd. Ir vairākas grupas pasaulei, kas strādā ar vienu vai otru pieeju. Šobrīd Anglijā Kembrijā Universitāte sākusi plašus pētījumus ar pirmo pieeju. Paraugi tiek sūtīti uz laboratoriju jau izanalizēti, tad viņi mēģina atrast šo te modeli.

Mūsu grupā tiek izmantotas abas pieejas, koncentrējoties uz otro. Tajā virzienā 10 gadu laikā mums bijuši vairāki projekti. Tie ir Eiropas Savienības, arī Latvijas Zinātņu padomes finansēti projekti, kas notiek arī šobrīd. Faktiski šīs metodes ir ļāvušas izvērtēt vairāku paaudžu iekārtas. Vienu projekta ietvaros tika izstrādāta maza ierīce, kas savienojas ar viedtālruni un nosūta datus tālāk, taču tas ne vienmēr ir pašmērķis. Šīs tehnoloģiskais risinājums pagājušajā gadā ieguva Eiropas inovāciju balvu. Šobrīd darbs turpinās ar vēl sarežģītāku pieeju. Pirmā tāda kombinētā hibrīdparatūra, iespējams, būs pieejama nākamā gada vasarā. Taču skrīningam, iespējams, tomēr piemērotāka ir nedaudz lielāka iekārta, kas stāv uz galda, bet ir nopietnākiem laboratorijas apstākļiem piemērota.

Cik ilgam laikam jāpāriet, lai tā kļūtu par ikdienas praksi?

-Tā noteikti nebūs vistuvākā nācotne. Pirms jebkuru skrīningam izmantojamu testu var rekomendēt cilvēkam, ir jāveic ļoti plaši pētījumi, lai to pierādītu un demonstrētu stabilitāti. Optimistiskākajā scenārijā tie varētu būt 10 gadi, kad varētu nonākt līdz iekārtas reālai izmantošanai, bet pesimistiski tas varētu būt daudz ilgāk.

IVETA SAZONOVA, LU Komunikācijas un inovāciju departamenta redaktore

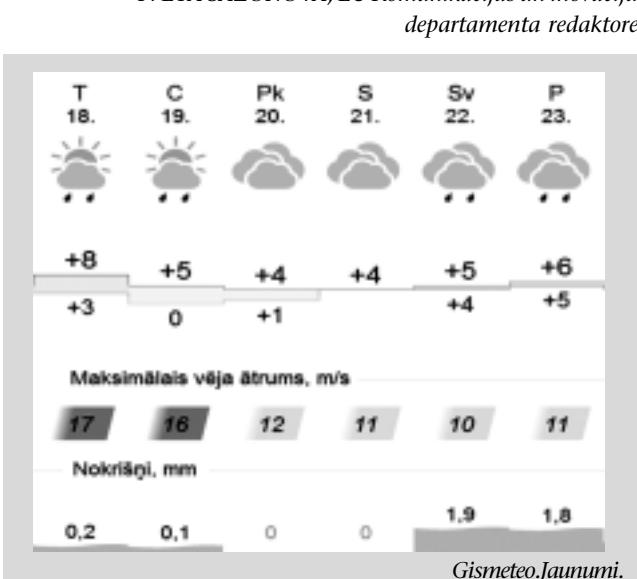
Veiksmes prognoze

17.decembris. Lieliska diena lieliskām iespējām. Pačukstēšu, ka Ziemassvētku dāvanu pirkšanai pareizā diena, kad par nelielu naudu var iegādāties lielus pārsteigumus saviem mijājiem. Tāpat var izdoties jebkurš darbs, tikai nesāciet to agrāk par plkst. 9.16. Runājot par medicīniskām manipulācijām, šodien nav ieteicama iejaunās šados orgānos: aizkuļķa dziedzeris, aknas, žultspūlis, aklā zarna, vēderplēve, liesa un gremošanas orgāni. Šīnī otrdienā var aizmirst par teicīenu, ka sāls ir baltā nāve. Šodien tavs kuņģis drīzāk protestēs pret kaut ko treknū vai pārlieku saldu, nevis silķi vai sāļu gurķīti.

18.decembris. Joprojām spīdēs veiksmes Saulīte, pat ja to aizsegs kāds lietus vai sniega mākonis. Tāpēc atroti piedurknes un darbojies! Joprojām jūtīgi gremošanas orgāni. Ja tev ir problēmas ar kuņķi, varbūt tev noderēs šāda vecmāniņas recepte, kas saudzējoši un ārstējoši iedarbojas uz kuņķi (būtu labi, ja tu šo izlasītu jau 16.12 un sāktu gatavot). Tātad: 1. glāzi auzu pārslu aplejam ar litru auksta ūdens. 2. Atstājam uz divām dienām, lai šī putra saskābst. 3. Pēc divām dienām izkāšam šo putru, lai pāri paliek tikai šķidrumi. 4. Liekam šo šķidrumu uz lēnas uguns un vārām 10 minūtes. 5. Auzu pārslu kīselis ir gatavs, atdzēsējam un varam lietot. Iespējams, tas tev neliksies garšīgs, bet uz tavu kuņķi un zarnu traktu tas iedarbosies ļoouti veselīgi. Iekaisusi kuņķa gļotāda tiks apvilkta ar ārstējošo auzu kīseļa plēvīti. Lēti, labi un bez ķīmijas. Labu apetīti!

Pareģe Ilga * Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Latgaliešu kultūras balva

Aicina pieteikt pretendentus Latgaliešu kultūras gada balvai "Boņuks 2019"

2020.gada 23.februāri Rēzeknē, Latgales vēstniecībā "GORS", notiks ikgadējā Latgaliešu kultūras gada balvas "Boņuks" pasniegšanas ceremonija, kas ir arī viena no gaidītakajām latgaliešu kultūras aktivistu un interesentu satikšanās reizēm. Līdz 6. janvārim "GORS" aicina pieteikt balvas "Boņuks 2019" pretendentus. Māla statuetes saņems 11 latgaliskās kultūras aktivitātes, notikumi, procesi un personības. "Boņuks" ir vienīgā balva, kura īpaši izceļ un godina sasniegumus un padarīto latgaliskās kultūras dzīvē.

Latgaliešu kultūras gada balvas "Boņuks" mērķis ir veicināt latgaliešu kultūrvides saglabāšanu un attīstību, kā arī apkopot un godināt spilgtākos un nozīmīgākos sasniegumus latgaliešu kultūrā pagājušā gada griezumā. Pretendentus balvai var iesniegt kategorijās "Valoda. Literatūra. Publicistika", "Aktivitātes. Notikumi. Personības" un "Audio. Video", no kurām balvas žūrija, izvērtējot pretendentus neklāties un klāties kārtās, izvirzīs 30 nominantus un no tiem 10 balvas saņēmējus – aktivitātes, personības, notikumus, darbus, bez kuriem visvairāk nebūtu iedomāja latgaliskā kultūra 2019.gadā. Viena balva nemainīgi tiks piešķirta par mūža ieguldījumu latgaliešu kultūras attīstībā. Savu lasītāju simpātiju balvu pasniegs arī "Latgaliešu kultūrs ziņu portals lakuga.lv". Aizpildītas pieteikuma anketas balvai "Boņuks 2019" elektroniskā formātā, pa pastu vai tiešsaistes pieteikuma veidā Latgales vēstniecība "GORS" gaidīs līdz 2020.gada 6.janvārim. Iesniegtos pieteikumus izvērtēs latgalisko kultūrvidi vai attiecīgo balvas nozarī pārzinoša žūrija vismaz 25 cilvēku sastāvā. Balvas pretendenta pieteikuma anketu internetā var atrast: <http://bonuks.lv> un <http://latgalesgors.lv>.

Ik gadu Latgaliešu kultūras gada balvas "Boņuks" pasniegšanas ceremonija ir netikai atskatīšanās uz pērnajā gadā padarīto, bet arī latgaliešu kultūrā aktīvo līaužu, interesentu un atbalstītāju satikšanās. "Boņuks 2019" pasniegšanas ceremonija notiks 2020. gada 23. februārī, tās vadīšana šajā reizē būs "Ghetto Games" personības jeb vienkāršā latgalieša Laura Zalāna un ārsta, un jaunā hip-hop mākslinieka Būrs (Armands Buja) rokās. Ceremonijā uzstāsies postfolkloras grupa "Rikši", grupa "Bez PVN", Rēzeknes pūšamo instrumentu orķestris un vīru koris "Graidi" ar fragmentiem no uzveduma "Dzeivis graidi", folkloras kopa "Upīte", mūziķe Dana Vasiljeva, folkloras kopa "Ilža" un citi mākslinieki, kuru vārdi tiks atklāti, ceremonijai tuvojoties.

Pirms "Boņuks 2019" ceremonijas ikviens interesents ir aicināts uz Latgalē (Ludzā) dzimušā, bet ilgus gadus trimdā dzīvojušā gleznotāja, grafiķa un mākslas zinātnieka Jura

Soikāna (1920–1995) simtgadei veltītās izstādes atklāšanu. Mākslinieka darbu motīvi caurvīs arī balvas pasniegšanas ceremonijas scenogrāfiju.

Šī gada sākumā Latgaliešu kultūras gada balvas "Boņuks 2018" saņēma desmit aktīvākie, spilgtākie un plašāko rezonansi guvušie latgaliskās kultūras notikumi, personības, projekti 2018. gadā. Balvas saņēma dzejniece Anna Rancāne par krājumu "Prīca i klusiešona", dokumentālā filma "Latgalīši Pīterpili", Aija Īzaka un "Teksasys latgalīši" par albumu "Dvieselis steigys", grupa "Bez PVN", apvienība "Latgalīšu Reps", tekstilmākslinieces Anneles Slišānes projekts #100dečiLatvijai, raidījums "Dzirdi balsis ar Kārli Kazāku" par Ludzas izloksni, dzejnieka un sabiedriskā darbinieka Ontona Slišāna 70 gadu svītības Ziemeļlatgalē, dziesmu grāmata un CD bērniem "Zalta puče", kā arī komiķa Jāņa Skuteja un "Benji Knewman" iedzīvinātais koncepts "Nameiz". Par mūža ieguldījumu latgaliešu kultūras attīstībā tika godināts mākslinieks Osvalds Zvejsalnieks.

Latgaliešu kultūras gada balva "Boņuks" pirmo reizi tika pasniegta 2009. gadā, bet kopš 2013. gada balvu rīko Latgales vēstniecības GORS komanda. "Boņuks 2019" norisi atbalsta Valsts kultūrapītāla fonda Latgales kultūras programma ar A/S "Latvijas valsts meži" un Latgales reģiona attīstības aģentūras atbalstu, kā arī Rēzeknes pilsētas dome. Balvu pasniegšanas ceremoniju klātienē 23.februāri Latgales vēstniecības GORS Lielajā zālē var vērot ikviens interesents. Biletes sarūpējamas Latgales vēstniecības "GORS" un "Bīšešu Paradīze" bīšešu sistēmās. Biletes cena - EUR 10, "GORS" Kultūras vēstnieku programmas dalībniekiem biletēm 10% atlade.

EDĪTE HUSARE, Latgales vēstniecības "GORS" (SIA "Austrumlatvijas koncertzāle") mārketinga nodājas vadītāja

**Pieteikumus
Latgales
vēstniecība "GORS"
gaidīs līdz 2020.gada
6.janvārim.**

Baltinavas novada domē

* Sākums 11.lpp.

28.novembra sēdes lēmumi

Pagarina attīstības programmas termiņu

Pagarināja Baltinavas novada Attīstības programmas 2012.-2018.gadam darbības termiņu un aktualizēja Investīcijas plānu 2019.-2021.gadam līdz administratīvi teritoriālās reformas pabeigšanai.

Atsaka tūrisma asociācijai

Atteica Latgales reģiona tūrisma asociācijai "Ezerzeme" finansiāli atbalstīt LAD projekta "Mārketinga kampaņa reģiona tūrisma attīstībai un popularizēšanai" īstenošanu.

Lemj par dividenžu naudas izlietošanu

Saskaņā ar Baltinavas novada domi un SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" noslēgto līgumu paredzētos dividenžu naudas līdzekļus 5603 euro sadalīja 50:50 - 2801,50 euro no naudas līdzekļiem ieskaitot pašvaldības pamatlīdzekļus, bet otrs 2801,50 euro piešķirt SIA "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" medicīniskās kušetes USG kabineta iekārtošanai un palagu (200 gab.) iegādei.

Domes ārkārtas sēde

Baltinavas deputātiem - 24 iebildumi

4.decembrī notika Baltinavas novada domes ārkārtas sēde, kurā izskatīja jautājumu par iebildumiem likumprojektā "Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likums", ko Saeima gatavoja izskatīt otrajā lasījumā. Likumprojekts ir sagatavots izskatīšanai Saeimā sakārā ar administratīvi teritoriālo reformu. Iebildumi par likumprojektu pašvaldībām jāsniegdz Saeimas komisijai, kas izveidota sakārā ar gaidāmo administratīvi teritoriālo reformu. Baltinavas novada dome komisijai nolēma nosūtīt 24 iebildumus sakārā ar administratīvi teritoriālo reformu, daļa no tiem jau iekļauta vēstulē, ko novada dome nosūtīja VARAM.

Īsumā

Kāpēc atteica Latgales tūrisma asociācijai

Baltinavas novada dome atteica finansiāli atbalstīt Latgales reģiona tūrisma asociācijas "Ezerzeme" projektu mārketinga kampaņas organizēšanā tūrisma attīstībai un popularizēšanai. Baltinavas novada domes priekšsēdētāja S.Tabore skaidro, ka dome nerēdz reālu šī projekta pienu ne vien novadam, bet arī novada uzņēmējiem, kuri darbojās tūrisma jomā. Lai arī projekta ieguldītos līdzekļus daļēji atgrīž, tomēr tos nāktos iesaldēt uz gadu. "Deputāti nolēma, ka labāk šos līdzekļus izmantosim uz vietas," pauða domes priekšsēdētāja.

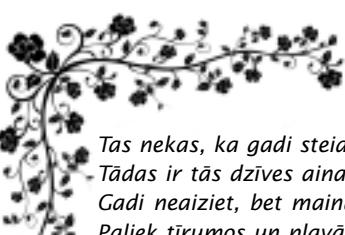
**Vēl tikai 8 dienas redakcijā var abonēt
"Vaduguni" 2020. gadam,
lai dāvanā saņemtu kalendāru!**

"Vaduguns" abonēšanas cenas 2020.gadam (EUR)				
FIZISKĀM PERSONĀM 2019.gada 12 mēnešu abonentiem	1 mēnesis	3 mēneši	6 mēneši	12 mēneši
	5,60	16,80	33,00	61,60

**Laikraksts visai
ģimenei
(iznāk 2 reizes nedēļā)**

Apsveikums

Tas nekas, ka gadi steidzas -
Tādas ir tās dzives ainas.
Gadi neaiziet, bet mainās,
Paliek tīrumos un plavās,
Bērzu birzīs, putnu dziesmās,
Liepu gatvēs, upes gravās,
Savās vasarās un ziemās,
Savos dēlos, savās meitās,
Dziesmās dzīvē izdziedātās!
Gadi neaiziet, bet steidzas -
Paliek Tevi, Tavās mājās,
Dienās mūžā nodzīvotās
Un zem saules aizvadītās!

Vissrsnīgākie sveicieni mūsu mammi,
vecmammai, vecvecmammai **Lucijai Supei**
85 gadu jubilejā!

Lai spēks un izturība, lai veselība un Dieva
svētība Tevi pavada turpmākajos gados!

Meitu Ināras, Ingrīdas, Antras,
dēla Eināra ģimenes, Ainas ģimene

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

**IEPĒRK
MĀJLOPUS**
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparsstrade.lv

SIA RENEM
iepērk jaunlopus, aitas,
liellopus.
Elektroniskie svari.
Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu.
Piedāvājam darbu lopu savācējam un lopu kāvējam.
Tālr. 29996309, 26447663,
29485520 vai uz e-pastu:
re-nem@inbox.lv
Zvaniet - cenas mainās katru nedēļu.

Pārdod

Pārdod 3m malku ar piegādi.
Minimālais apjoms 20m³.
Tālr. 25445250.

Skaldīta malka. Cena 23 EUR/
berkubā. Piegādes apjoms -
7 berkubi. Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod zāģmateriālus, 150 EUR/m³.
Tālr. 25543700.

Pārdod malku.
Tālr. 29199444.

Pērk izcirstus mežus.
Tālr. 28282021.

Pērk laukos māju ar zemi un
mežu (vecsaimniecību).
Tālr. 25302291.

Pērk mežus, zemi, izcirtumus,
cirsmas.
Tālr. 29433000.

SIA "PRIEDES AG" pērk cirsmas
un mežus. Zvaniet - 26993794.
Tālr. 26760065, 26993794.

Pērk mežu ar zemi un cirsmas.
Tālr. 27876697.

Pērk apaugumus, aizaugušas
plavas ar krūmiem.
Tālr. 26211223.

SIA "SENDIJA" pērk lapu, skuju
koku taru, malku, papirmalku.
Skaidas, šķeldu, zarus
šķeldošanai, visa veida
atgriezumus šķeldošanai.
Tālr. 29495199.

Pārdod garāžu.
Tālr. 29366615.

Pārdod sivēnus.
Tālr. 26356133.

Pārdod kviešus, auzas.
Tālr. 28772537.

Pārdod, MAINA rokas pulksteņu
baterijas. Telefonu akumulatorus,
MACIŅUS, brilles. Balvu tirgū,
2. stāvā.

Sēru ziņa

Skumjās paziņojam, ka
88.dzīves gadā mūža mierā
aizgājis mūsu milais
ANDREJS BUŽS.
Izvadišana no Balvu Rozu
kapu kapličas
18.decembri plkst. 11.00.
SĒROJOŠIE TUVINIEKI

Mūža vilciens pa gadskārtu sliedēm
Norimis traukties un palicis kluss,
Smilšu kalnā zem dzīvības piedēm
Nu darbi, rūpes un vasaras dus.

(V.Rūja)

Mūsu līdzjūtība **tuvniekiem,**
ANDREJU BUŽU pavadot mūžibā.
Bijušie kolēģi Balvu pastā:
Anastasija, Ilga, Helēna, Zina, Lidija,
Silvija, Aina, Stefānija

Es tagad aizeju,
Bet ne jau projām, -
Es aizeju uz citu sauli
Ar citām puķēm parunāt.
Skumuju un atvadu brīdi, kad mūžibā
jāpavada **ANDREJS BUŽS,**
izsakām visdziļāko līdzjūtību
dēliem un pārējiem tuvniekiem.

Ausma Plūme, Aina Ozoliņa,
Atis Silaroze, Vilis Bukšs,
Antons Circenis, Jevgenija
Gusakova, Nikolajs Gusarovs

Kad vakaram tavam neaust vairs
rits,
Kad mūžibas gājiens tev iesvanīts,
Tad dvēsele brīva mūžibā iet,
Kur saule nekad vairs nororit.

(B.Senķeivica)

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
tuvniekiem,
DZINTARU BISENIEKU mūžibas
celā pavadot.
Ina, Jānis, Anita, Igors

Balts eņģelis atrāca sapni
Un aiznesa tevi sev lidz...
Tai baltajā, baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesalst, kur silti.
Brīdi, kad mūžibā jāpavada
DZINTARS BISENIEKS, mūsu
patiesa līdzjūtība **māsai Dainai**
Loginai un tuvniekiem.

Kalnīņu ģimene

Dažādi

Mežizstrādes pakalpojumi.
Tālr. 26211223.

Sertificēts MEŽA TAKSATORS -
STIGOŠANA, DASTOŠANA.
Zvanit 28358514.

Līdzjūtības

Gan sāpu dienas, gan saules riti,
Nu viss tiek klusi zemē tīts.

Mūsu patiesi līdzjūtības un
mierinājuma vārdi **sievai Ainai,**
māsai Dainai,
DZINTARU BISENIEKU pavadot
mūžibas ceļā.

Bijušas floristikas pulciņa meitenes

No atmiņām paliek tik starojums
maigs

Tā kā liedagā saulrieta pēdas,
Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas.

(B.Martuzeva)

Šajā skumju un atvadu brīdi esam
kopā ar **Ainu, bēriem,**
mazbēriem un pārējiem
tuvniekiem,

DZINTARU BISENIEKU mūžibas
ceļā pavadot.

"Maldeguns"

Lapa nobira dzīvības kokam,
Mūžibas vēji nu klēpī to nes.

Tur, kur debesu mājokļos tālos
Salido cilvēku dvēseles.

Šajā sāpu un šķiršanās brīdi lai
klusa un patiesa līdzjūtība dara
stiprus **Tevi, Aina, un visus**
tuvniekus, pavadot viru, tēvu,
znotu, vectētiņu

DZINTARU BISENIEKU mūžibas
ceļā.
Dz.Sprudzānes ģimenes

Saule aizdzen manu dienu un
nedienu,

Es paļaujos sniegumi, kas pāri
zēlmenim klājas.

Kur vēl meklēšu ceļu, kur maldišos?

Es jau esmu pie ziemas saudzētās
cerības

Mājās: gaismas un klusuma mājās.

(S.Kalduve)

Izsakām līdzjūtību **Ainai Bisenieci**
un tuvniekiem, vīru
DZINTARU BISENIEKU mūžibas
ceļā pavadot.

Novada kultūras darba organizatori,
Iveta

Es aizeju, kur nakts un diena,
Un mūžīgs atveras man zvaigžņu
laiks.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Andrim**
Gabrānam, no **MĀSAS** atvadoties.

Seikstuli, Pēteris

Uz lūgšanu spārniem gars
steidzas,

Kur mūžīgā skaidrība mirdz.

Tur vētras un negaisi beidzas,

Tur mieru gūst cilvēka sirds.

Skumju brīdi izsakām patiesu

līdzjūtību **Valījai, Ilonai** un **pārējiem**
tuvniekiem, **JĀZEPU OPLUCĀNU**

mūžibas ceļā pavadot.

Kaimiņi: Anna K., Anna S.,
Raimonds, Annuskānu ģimene,
Dz.Sprudzānes ģimene, Diāna J.,
Bukovsku ģimene

Mīš paldies BVĢ psiholoģitei Gintai Keišai par profesionālo
klātbūtni un nesavīgo atbalstu klases **problēmiņu** risināšanā.
BVĢ 7.b klase un audzinātāja

Balvu pamatskolas skolēni pateicas Krievijas konsulātam
Daugavpili par ielūgumiem uz Jaungada izrādi no Sankt-
Pēterburgas, kā arī Balvu novada pašvaldībai par transporta
nodrošinājumu braukšanai uz Rēzekni.

Balvu krievu kultūras biedrība un Balvu "Saskānas"
pirmorganizācija pateicas visiem, kuri palīdzēja un atbalstīja
braukšanu uz Brīseli.

